

Док 1: 3. Сходства и различия – Събиране на твърдения

(Модул А, Дейност 1 [поставете активен линк към страницата в наръчника])

Инструкторът избира и прочита по едно твърдение. Ако дадено изречение се отнася за някой от участниците, той се изправя (офлайн дейност) или включва камерата си (онлайн дейност). Тази задача помага на участниците да се опознаят.

Роден съм и израснал в "страната където се провежда обучението".	Аз съм добър спортист.
Родителите ми говорят слабо или не говорят "националния език".	Имам неограничен достъп до медицинско лечение.
Аз съм психически и физически здрав.	Родителите ми са умствено и физически способни.
Правилно произнасянето и записването на името ми е лесно за хората в моето училище.	Родителите ми разчитат на подкрепата на държавата.
Нямам нищо, което да ме ограничава да се уча, лесно ми е да проследявам часовете.	Семейството ми е християнско.
Мога да разчитам на факта, че семейството ми има достатъчно пари.	Аз съм бял.
Родителите ми не са ме осиновили.	Семейството ми изповядва исляма.
Никога не съм мислил колко време ми е позволено да остана в тази страна.	Имам мюсюлмани в моята група приятели.
Имам приятели в училище.	Познавам някой, който е влюбен в някой от собствения си пол.
Имам 2 или по-малко братя и сестри.	Лесно мога да се изразя на "национален език".
Родителите ми имат университетска степен.	Мога да говоря и пиша на повече от един език.

Източник:

Youth MIND Education; SPI Forschung GmbH Berlin (Eds.): Diversity-Training at school. Дейност 1. Наличен на http://youth-mind.eu/wp-content/uploads/2020/05/Good-Practice-I_Diversity-training-at-school_Method-Handout_Bulgarian.pdf. Последно консултиран на: 13/07/2022.

Какво представлява нетикета?

модул А, дейност 2, Дос 2

*Promoting active citizenship
through civic education and
active online participation
of youth role models*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IP1-SOC-IN
PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Какво е етикет?

Етикет:

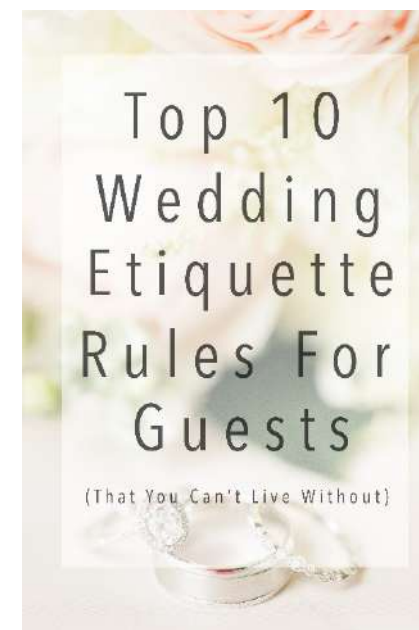
“правилата показващи правилния и учтив начин на поведение”

Source:

Etiquette (2021). Merriam-Webster Dictionary. Online; <https://www.merriam-webster.com/dictionary/etiquette>. Checked on 12/11/2021.

Типове етикет

Различни правила – различни видове етикет – съществуват за различните ситуации

Sources:

The Astrix Blog (2017). Business Etiquette. Online: <https://astrixinc.com/workplace-etiquette-modern-trends-avoid-wanting-make-good-first-impression/>. Checked on 30/11/2021.

Fit Bottomed Girls (2015). Gym Etiquette: 10 Dos and Don'ts. Online: <https://fitbottomedgirls.com/2015/02/gym-etiquette-10-dos-and-donts/>. Checked on 30/11/2021.

California Globetrotter (2020). Afternoon tea etiquette. Online: <https://www.caliglobetrotter.com/afternoon-tea-etiquette-top-15-dos-donts-of-afternoon-tea/>. Checked on 30/11/2021.

Chandra's Collection (2016). Top 10 wedding etiquette rules for guests. Online: <https://chandracollection.com/tuesdays-tip/wedding-etiquette-rules-for-guests/>. Checked on 30/11/2021.

Какво е нетикет?

(интер)нет + етикет = нетикет!

нетикет:

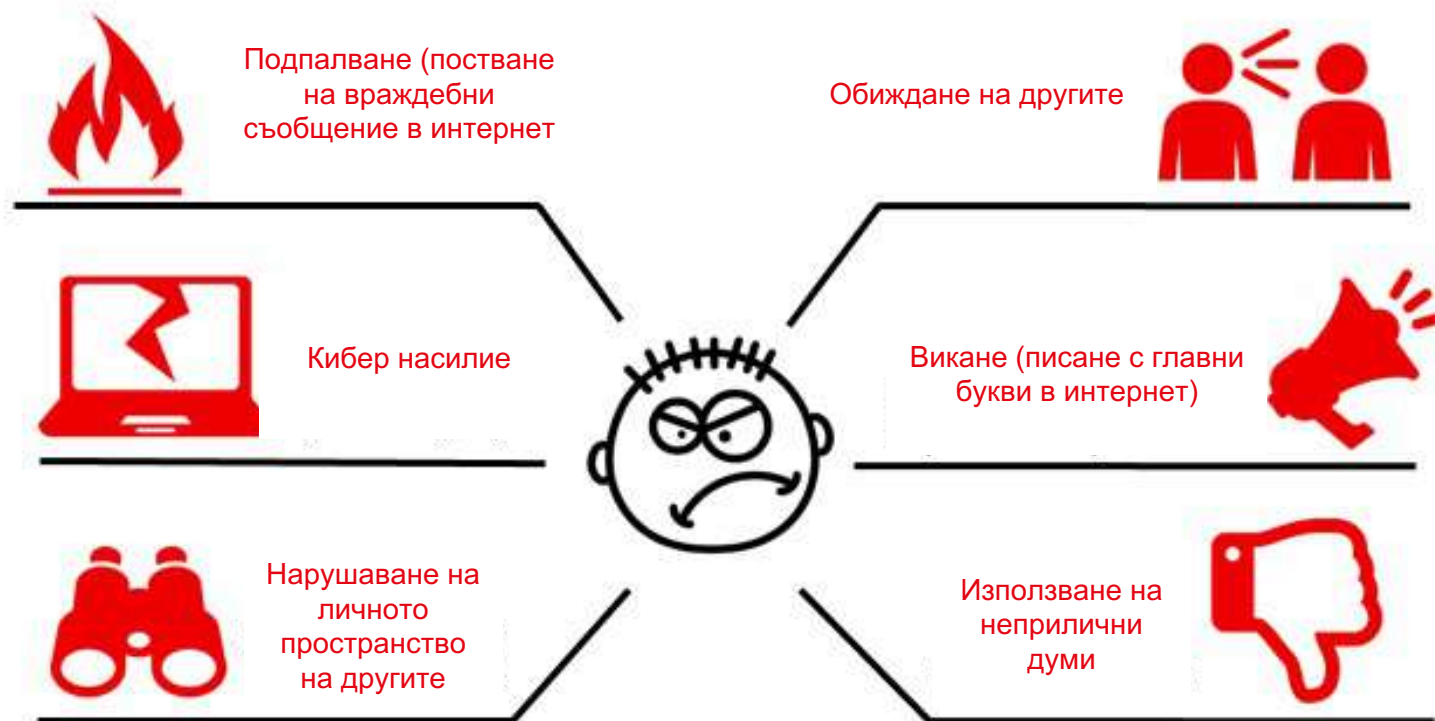
“правилата за коректно и учтиво поведение сред хората, които използват интернет.”

Sources:

“Netiquette” (2021). Oxford Learner’s Dictionary. Online: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/netiquette?q=netiquette>. Checked on 12/11/2021.

Vecteezy.com (2021). Online: <https://www.vecteezy.com/vector-art/1019691-freelancers-working-and-discussing-in-coworking-space>. Checked on 30/11/2021.

Какво НЕ е нетикет?

Source:

Punggol Green Primary School (2021). Netiquette. Online: <https://punggolgreenpri.moe.edu.sg/experiences/information-and-communications-technology-ict/cyber-wellness/netiquette>. Checked on 30/11/2021.

групова работа:

Какво е важно да имаме предвид когато сме онлайн? Моля имайте предвид следните въпроси :

Различават ли се правилата на общуване офлайн и онлайн? Ако да, как?

Какви форми на дигитално взаимодействие има? Как се различават?

Как се получава добра дигитална комуникация?

Какво не бива да се прави в обучаването онлайн?

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number:
621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:
ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Док 3: Свързване на концепции и дефиниции

(Модул А, Дейност 3 [вмъкване на активен линк към страница на наръчника])

Свържете понятията към правилните им дефиниции:

Идея	Определение
Включване	Управление на народа; форма на управление, в която върховната власт се предоставя на народа и се упражнява пряко от тях или от техните избрани агенти по свободна изборителна система.
Уважение	Нежелание или отказ да бъдат толерирани или уважавани лица от различна социална група, особено членове на малцинствена група.
Демокрация	Психологическата идентификация или несигурно изживяване на чувствата, мислите или нагласите на друг.
Търпимост	Реч, писане или невербална комуникация, която атакува, заплашва или обижда лице или група въз основа на национален произход, етническа принадлежност, цвят на кожата, религия, пол, полова идентичност, сексуална ориентация или увреждане.
Нетърпимост	Състоянието или фактът да бъдеш отговорен за нещо в рамките на нечий правомощия, контрол или управление.
Съпричастие	Почит или чувство за ценност или отлични постижения на човек, лично качество или способност, или нещо, което се счита за проява на лично качество или способност.
Права	Справедливо, обективно и допустимо отношение към мненията, вярванията и практиките, които се различават от собствените.
Отговорност	Практиката или политиката за включване и интегриране на всички хора и групи в дейности, организации, политически процеси и т.н., особено тези, които са в неравностойно положение, са претърпели дискриминация, или живеят с увреждания
Реч на омразата	Нещо, на което човек има основателни претенции, като власт или привилегия, на която човек има правно основание, или интереса, който човек има в частната собственост.
Дискриминация	Третиране или разглеждане, или извършване на разграничение в полза на или против, лице, основано на групата, класа или категорията, към която принадлежи това лице, а не по индивидуални заслуги.

Източници:

Erasmus+ Project DETECT (2020) (Ed.): Detect: Enhancing digital citizenship – method manual for teachers. Exercise 1. Налично на: <https://www.detect-erasmus.eu/de/resultate/begleitmaterial-fuer-detect-studios-o2/> , проверено на 13/07/2022

Dictionary.com (2021). Online: <https://www.dictionary.com/> , проверено на 13/07/2022

Merriam Webster (2021). Налично: <https://www.merriam-webster.com/> , проверено на 13/07/2022

Асоциации – понятия за медийна грамотност

Модел А, дейност 3, Дос 4

*Promoting active citizenship
through civic education and
active online participation
of youth role models*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IP1-SOC-IN
PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Асоциации

За какво се сецаш като чуеш...

включване

... няма грешни и верни отговори!

Асоциации

За какво се сецаш като чуеш...

Уважение

... няма грешни и верни отговори!

Асоциации

За какво се сецаш като чуеш...

Демокрация

... няма грешни и верни отговори!

Асоциации

За какво се сецаш като чуеш...

Толерантност

... няма грешни и верни отговори!

Асоциации

За какво се сецаш като чуеш...

Емпатия

... няма грешни и верни отговори!

Асоциации

За какво се сеццаш като чуеш...

Права

... няма грешни и верни отговори!

Асоциации

За какво се сецаш като чуеш...

Отговорност

... няма грешни и верни отговори!

Асоциации

За какво се сецаш като чуеш...

**Реч на
омразата**

За какво се сецаш като чуеш...

Асоциации

За какво се сецаш като чуеш...

Дискриминация

За какво се сецаш като чуеш...

Асоциации

За какво се сецаш като чуеш...

нетолерантност

... there are no right or wrong answers!

Отговори

включване	Практиката или политиката за включване и интегриране на всички хора и групи в дейности, организации, политически процеси и т.н., особено тези, които са в неравностойно положение, са претърпели дискриминация или живеят с увреждания
уважение	Уважение или усещане за стойността или съвършенството на човек, лично качество или способност или нещо, което се счита за проява на лично качество или способност
демократия	Управление на народа; форма на управление, при която върховната власт е предоставена на хората и се упражнява пряко от тях или от техните избрани представители при свободна изборителна система.
толерантност	Справедливо, обективно и разрешително отношение към мнения, вярвания и практики, които се различават от собствените.
емпатия	Психологическото отъждествяване с или заместващо преживяване на чувствата, мислите или нагласите на друг.

Отговори

права	Нещо, на което човек има основателни претенции, като власт или привилегия, на която човек има правно основание, или интереса, който човек има в частната собственост
Отговорност	Справедливо, обективно и допустимо отношение към мненията, вярванията и практиките, които се различават от собствените.
Реч на омразата	Реч, писане или невербална комуникация, която атакува, заплашва или обижда лице или група въз основа на национален произход, етническа принадлежност, цвят на кожата, религия, пол, полова идентичност, сексуална ориентация или увреждане.
дискриминация	Третиране или разглеждане, или извършване на разграничение в полза на или против, лице, основано на групата, класа или категорията, към която принадлежи това лице, а не по индивидуални заслуги..
нетолерантност	Нежелание или отказ да бъдат толерирани или уважавани лица от различна социална група, особено членове на малцинствена група..

Sources: Erasmus+ Projekt DETECT (Ed.): Detect: Enhancing digital citizenship – method manual for teacher. Exercise 1. Available online at <https://www.detecterasmus.eu/de/resultate/begleitmaterial-fuer-detect-studios-o2/>, checked on 10/29/2021.

Dictionary.com (2021). Online: <https://www.dictionary.com/>, checked on 12/14/2021.

Merriam Webster (2021). Online: <https://www.merriam-webster.com/>, checked on 12/14/2021.

Sources

Erasmus+ Project DETECT (Ed.): Detect: Enhancing digital citizenship – method manual for teachers. Exercise 1. Available online at <https://www.detect-erasmus.eu/de/resultate/begleitmaterial-fuer-detect-studios-o2/>, checked on 10/29/2021.

Dictionary.com (2021). Online: <https://www.dictionary.com/>, checked on 12/14/2021.

Merriam Webster (2021). Online: <https://www.merriam-webster.com/>, checked on 12/14/2021.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number:
621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:
ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Сценарии

(Module A, Activity 5, Doc 5)

Promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IP1-SOC-IN PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Изберете един от следните три сценарии. Можете да покажете на класа снимка или да прочетете кратка история. Ориентирайте се кой сценарий да използвате спрямо състава и опита на групата. Обърнете внимание да не травмирате повторно някой от участниците. Можете да скриете сценариите / ситуациите, които не искате да обсъждате, като не показвате слайдовете, на които са представени.

Пост в Инстаграм

Лиза публикува снимка в Instagram. На следващата сутрин тя отваря приложението и вижда, че публикацията има два нови коментара. Тя е любопитна да чете написаното. Едно момиче, което едва познава от часовете си по английски, е коментирало: „Имаш красиво лице, но тези шорти наистина не са комплимент за тлъстите ти бедра“. Трима души са харесали това.

Вторият коментар е от друг съученик. Той се съгласява: „Да! С дълга и свободна пола няма да изглеждаш толкова зле!“

Тест по испански

8а клас току-що завърши наистина тежък тест по испански език.

След училище учениците започват да говорят за това в групата си в WhatsApp.

Те са ядосани и притеснени за резултатите си. Тина пише: „Мразя г-н Родригес.

Той май иска да се провалим???”

Ян се съгласява: „Обзалагам се, че ще му трябват години, за да провери теста“.

Джени продължава: „Със сигурност. Искам да кажа, че той е мързелив испанец

– разбира се, че ще му отнеме цяла вечност.»

Лео изпраща смеещи се емоджи.

Подарък за рождения ден

Това е 12-ият рожден ден на Ноа. Приятелят му Том много харесва Photoshop. За да покаже обичта си, той изпраща снимка на Ноа и приятелите му в приложението Snapchat.

На снимката Ноа е фотошопиран – да седи на трон. Надписът гласи: „Моят любим евреин – готов да поеме властта“.

Всички техни приятели споделят снимката, смеят се и пожелават на Ноа всичко най-добро за рождения му ден.

Freddy Covington
@FreddyCovington

Hahaha I'm not sexist but this is funny

10:44 vorm. - 31. Juli 2014 - Twitter for iPhone

2 „Gefällt mir“-Angaben

Source: Twitter.com, <https://bit.ly/32mWAl1>, checked on 19/11/2021.

xv - Lendrick Kumar
@shrinipedia

Министрите на отбраната на Скандинавия и
Германия – не съм сексист, но те дали ще
направят нещо, ако Русия нападне?

8:52 vorm. · 22. März 2014 · Twitter for iPhone

2 Retweets

Cherikee E. Morgan @MorganCherikee · 13. Okt. 2015
Antwort an @shrinipedia

Не, те само ще си стоят и ще си почиват,
защото само мъж може да отговори на
атаката

Source: twitter.com: <https://bit.ly/3DQix0V>, checked on 19/11/2021.

jeremyNotClarkson
@jezzaNoclarkson

Не съм сексист, но сандвичите, които тя прави са извънземни
#women

7:53 nachm. · 20. März 2014 · Twitter for Android

Source: twitter.com, <https://bit.ly/3NDWxG7>, checked on 19/11/2021

DARNELL DOCKETT ✓

@ddockett

Apple has a new device out for Chinese people. The iOpener.

10:19 PM - 20 Dec 2013

267 RETWEETS 224 FAVORITES

Apple направи ново
устройства за китајци:
iOpener (отварачка за
очи)

Source: twitter.com, <https://stuar.te.co/2013/racist-tweets-asian-twitter-racism/>, checked on 19/11/2021.

lindsey ok
@lindseyyok

Asians can't drive. If you're Asian,
sorry. Not because you're reading this,
but because you can't drive.

7/27/11, 12:44 PM

Source: twitter.com, <https://asamnews.com/2018/07/24/racist-tweets-from-reporter-surface/>,
checked on 19/11/2021.

Азиатците не могат да
карат коли. Ако си
азиатец- извинявай. Не
защото четеш това, а
защото не можеш да
караш.

Justine Sacco
@JustineSacco

**Заминавам за Африка. Надявам се да не хвана
СПИН.
Шегувам се! Аз съм бяла!**

Reply Retweet Favorite More

289
RETWEETS

106
FAVORITES

10:19 AM - 20 Dec 13 from Hillingdon, London

Source: twitter.com, <https://socialmediaseo.net/2014/01/09/twitter-reacts-to-pr-persons-racist-tweet/>,
checked on 19/11/2021

Source: facebook.com,
https://www.boredpanda.com/lgbt-funny-comerbacks/?utm_source=duckduckgo&utm_medium=referral&utm_campaign=organic, checked on 19/11/2021.

Source: facebook.com,
https://www.boredpanda.com/lgbt-funny-comerbacks/?utm_source=duckduckgo&utm_medium=referral&utm_campaign=organic, checked on 19/11/2021.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number:
621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

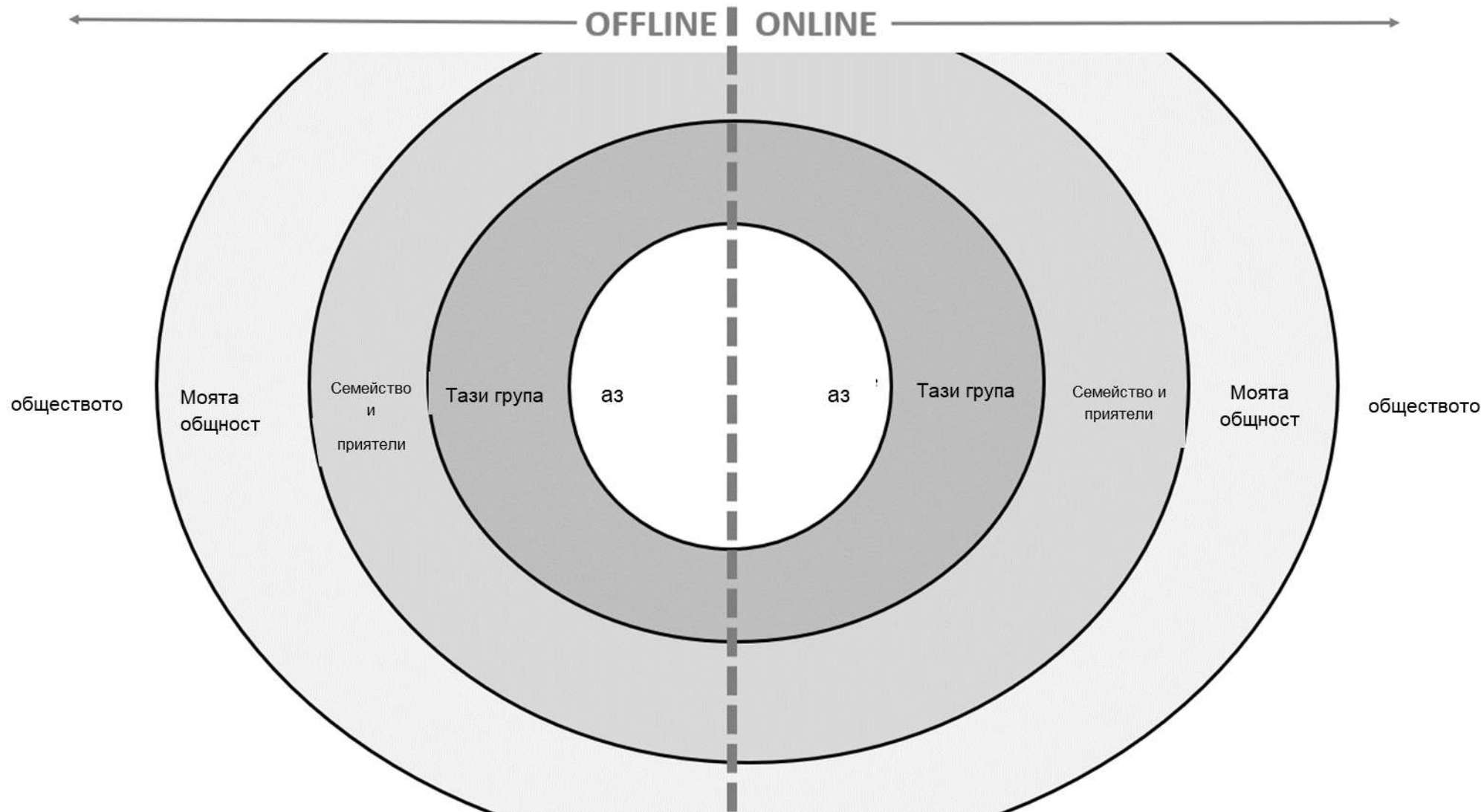
Project title:
ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Дос ба: Обратна връзка – Какво научих?

(Модул А, дейност 6 [включи активен линк])

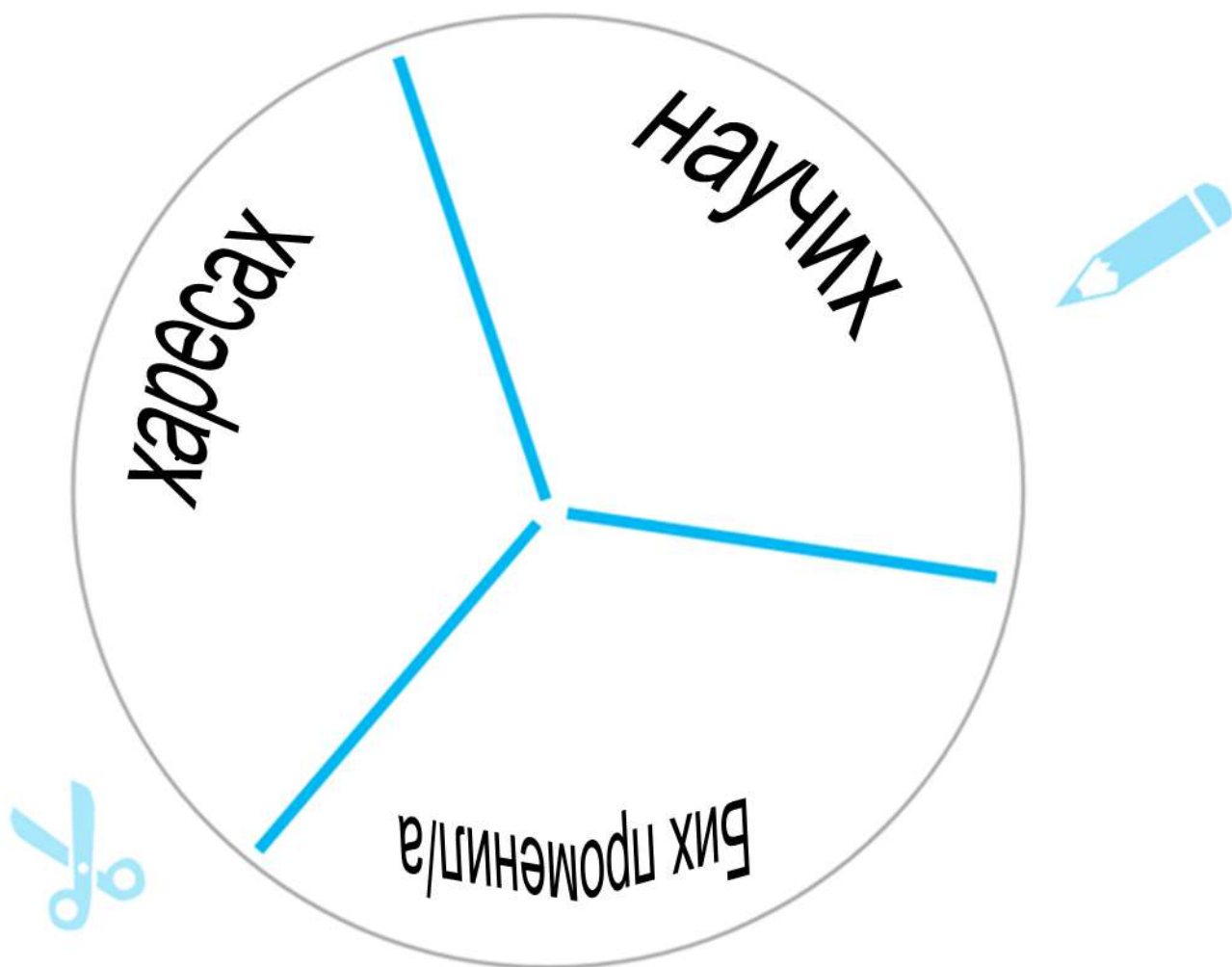
Опитайте се да свържете това, което сте научили в този модул, с ежедневиия си живот. Можете да използвате различните кръгове, за да свържете знанията си със собствения си опит, взаимоотношения и взаимодействия с различни хора в живота си (включително себе си) – както онлайн, така и офлайн.

Дос 6b: Работен лист за размисъл

(Модул А, Дейност 6 [вмъкване на активна връзка към страница с наръчник]а)

Попълнете работния лист: какво научи по време на модула? Какво ти хареса? Какво би променил?

Източник:

Арсова Нецелман, Т./Щефан, Е./Ангелова, М. (2016): Идеи за класна стая без тормоз. Ръководство за учители и училищен персонал. Подкрепена от програмата DAPHNE III на Европейската комисия,

Дос 7: Гласове: Аз и социалните мрежи (Video)

(Модул В, Дейност 1 [добави активен линк към страницата в наръчника])

В началото на дейността (Аз и социалните мрежи) инструкторът въвежда темата (самопредставяне онлайн) на групата. За да направят това, те показват видеото „Гласове на тийнейджърите. Представяне онлайн“, до което можете да получите достъп, като кликнете върху следния линк / сканирате QR кода по-долу:

Video link: <https://www.common sense.org/education/videos/teen-voices-presenting-yourself-online>

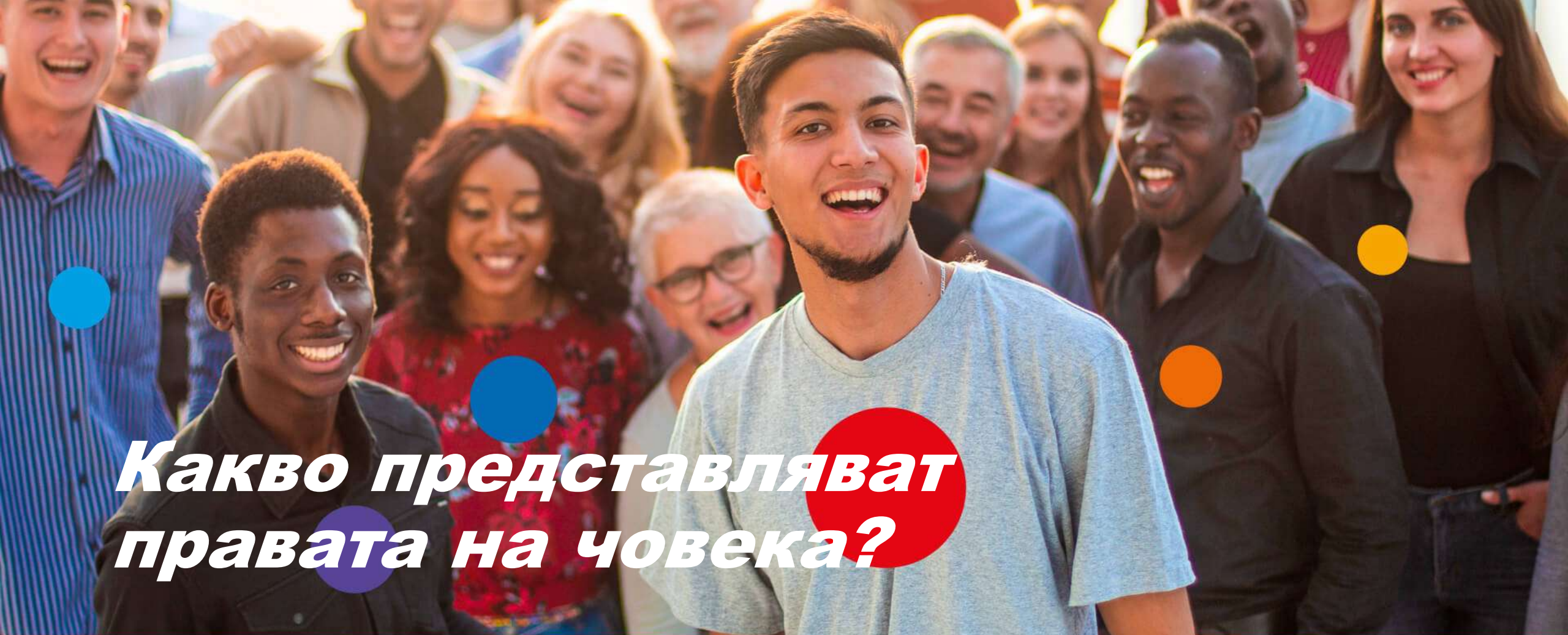
QR Code:

ИЗТОЧНИК:

Common sense education (Ed.): Who are you online – video discussion. Teen Voices: Presenting Yourself Online.
Налично на: <https://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-tN5LTxyP0DZwAkuvo77nSM/edit>,
проверено на 10/29/2021.

Какво представляват правата на човека?

Модул В, Дейнсот 2, Дос 8

ACTiON

*Promoting active citizenship
through civic education and
active online participation
of youth role models*

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

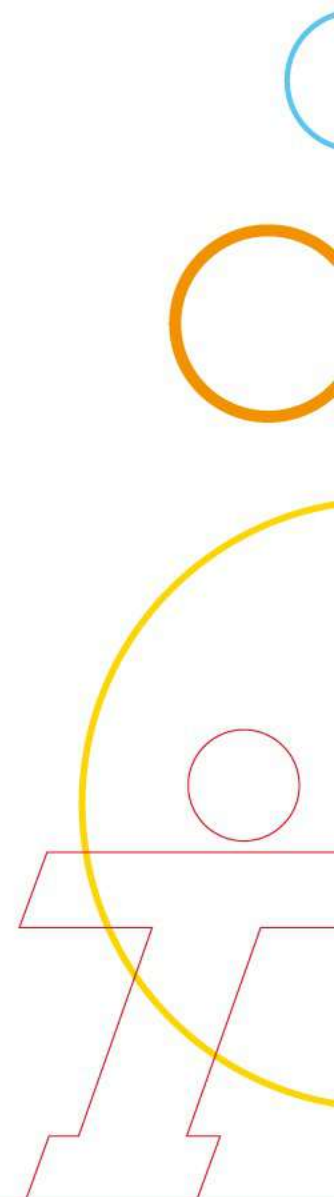
The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IP1-SOC-IN
PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Идеята за човешките права

- Права = насоки за отношение и взаимодействие с други хора
- Задължение (какво трябва да се направи?)
- Превенция (какво не може да се направи?)
- Признаване и защита на достойнството на всички човешки същества.
- Включитват: взаимодействие между хората; човек и общество; човек и държава.
- Универсалност: всички хора навсякъде по света имат право на човешки права (никой не може да ги отнеме)
- Международно признати

Какво включват?

- Право на живот и свобода,
- Свобода от робство и мъчения,
- Свобода на мнение и изразяване,
- Право на труд и образование,... и много други (30 члена)

Валидност

- Декларацията за правата на човека е създадена от Организацията на обединените нации (над 50 държави-членки работиха заедно за проекта).
- Подписана е от 167 държави.
- Самата декларация не е обвързваща, НО: тя е основа за законите за правата на човека (главно за международни договори), както и основа за националните закони;

Източници и повече информация:

<https://www.unicef.org/child-rights-convention/what-are-human-rights>

<https://www.un.org/en/global-issues/human-rights>

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number:
621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:
ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Human Rights

Модул В, Дейност 2, Дос 9

Promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

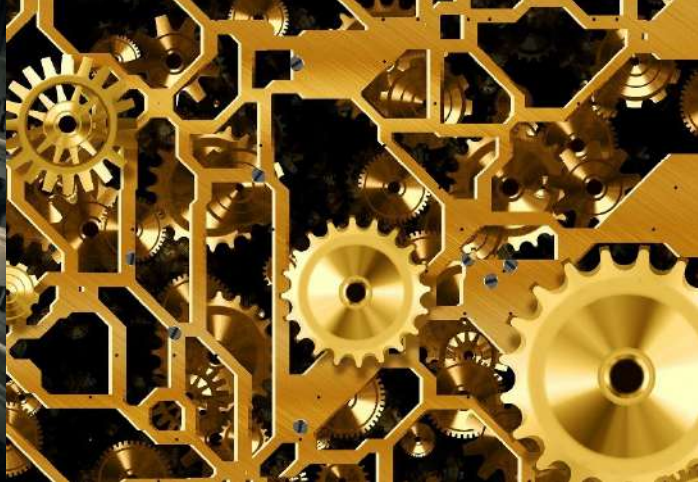

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IP1-SOC-IN PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

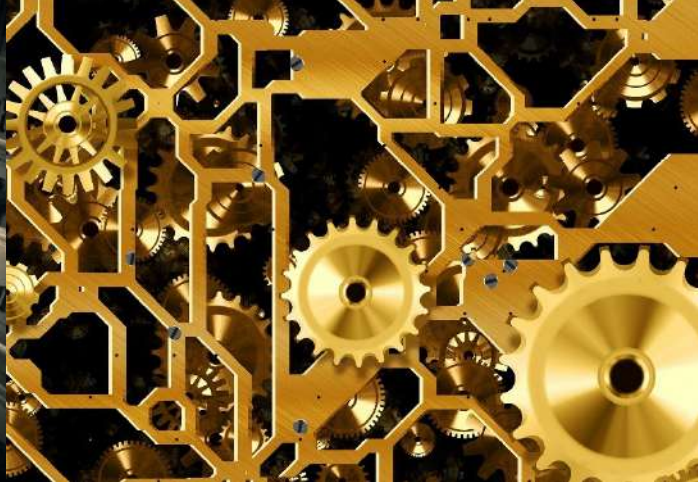
Член 1

“Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. Те са надарени с разум и съвест и следва да се отнасят помежду си в дух на братство.”

Член 2

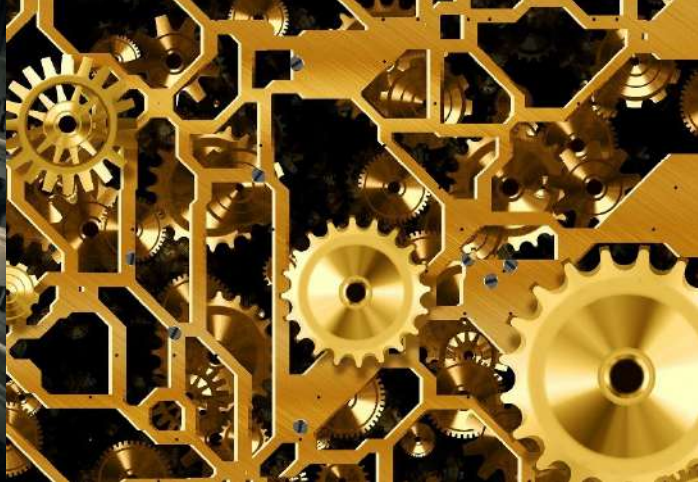
- „Всеки човек има право на всички права и свободи, провъзгласени в тази Декларация, без никакви различия, основани на раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политически или други възгледи, национален или социален произход, материално, обществено или друго положение.
- Освен това, няма да се допускат никакви различия, основани на политическия, правния или международния статут на държавата или територията, към която човек принадлежи, без оглед на това, дали тази страна или територия е независима, под попечителство, несамоуправляваща се или подложена на каквото и да е друго ограничение на суверенитета.”

Член 19

“Всеки човек има право на свобода на убеждение и на изразяването му; тази свобода включва правото безпрепятствено да се придържа към своите убеждения, както и правото да търси, да получава и да разпространява информация и идеи чрез всички средства и без оглед на държавните граници.”

Източници и повече информация

<https://www.un.org/en/global-issues/human-rights>

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number:
621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:
ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Дос 10: Човешки права – Членове 1, 2 и 19

(Модул В, Дейност 2 [да се добави активна връзка към страницата на наръчника])

Член 1

“Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. Те са надарени с разум и съвест и следва да се отнасят помежду си в дух на братство.“

Член 2

“Всеки човек има право на всички права и свободи, провъзгласени в тази Декларация, без никакви различия, основани на раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политически или други възгледи, национален или социален произход, материално, обществено или друго положение.

Освен това, няма да се допускат никакви различия, основани на политическия, правния или международния статут на държавата или територията, към която човек принадлежи, без оглед на това, дали тази страна или територия е независима, под попечителство, несамоуправляваща се или подложена на каквото и да е друго ограничение на суверенитета.“

Член 19

“Всеки човек има право на свобода на убеждение и на изразяването му; тази свобода включва правото безпрепятствено да се придържа към своите убеждения, както и правото да търси, да получава и да разпространява информация и идеи чрез всички средства и без оглед на държавните граници.“

Източник:

<https://www.unicef.org/child-rights-convention/what-are-human-rights>, проверено на 06/12/2021.

Дос 11: Проверка на фактите (видео)

(Модул В, Дейност 4 [да се добави активен линк])

В началото на дейността (фалшиви новини) инструкторът представя темата на групата. За целта те показват видеоклипа „Проверка на фактите“ от Metro TV, който е достъпен на следния линк, или чрез сканиране на QR кода по-долу:

Video link: <https://www.youtube.com/watch?v=Ryjpu-NWYm8>

QR Code:

Източници:

MetroSverige (2016): Fact checking online is more important than ever. YouTube.com. наличен на: <https://www.youtube.com/watch?v=Ryjpu-NWYm8>, проверен на: 11/10/2021.

ZDF; Klicksafe (Eds.): App+on - Sicher, kritisch und fair im Netz: Digitale Medienkompetenz für Schülerinnen und Schüler. Projekt 5: Schluss mit lustig – Wie erkennst du Fake News? наличен на <https://www.klicksafe.de/service/schule-und-unterricht/videoreihe-app-und-on/>, проверен на 10/29/2021.

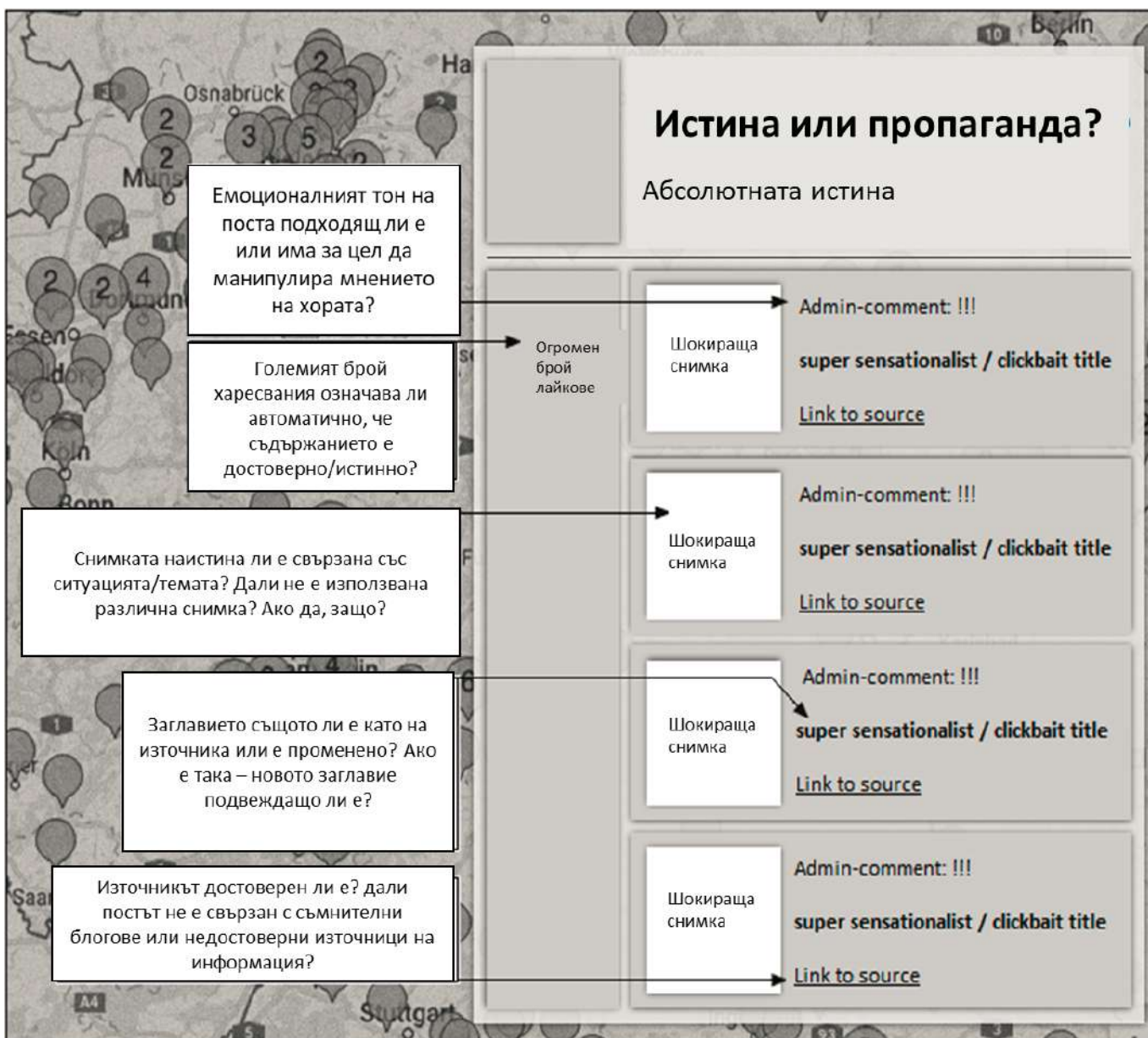

Дос 12: Работен лист проверка на фактите

(Модул В, Дейност4 [да се добави активен линк])

💡 Фалшиви новини:

Много профили в социалните медии се представят като надеждни новинарски сайтове. Колкото и да е странно, изглежда, че много от тях винаги публикуват по едни и същи теми – голяма част от тези предполагаеми „новинарски“ профили или сайтове всъщност нямат за цел да ви информират, а да разпространяват дискриминационни фалшиви новини. Този работен лист ще ви помогне да разберете дали сайтовете, профилите и новинарските публикации са надеждни източници на информация или не.

Истина или пропаганда?
Абсолютната истина

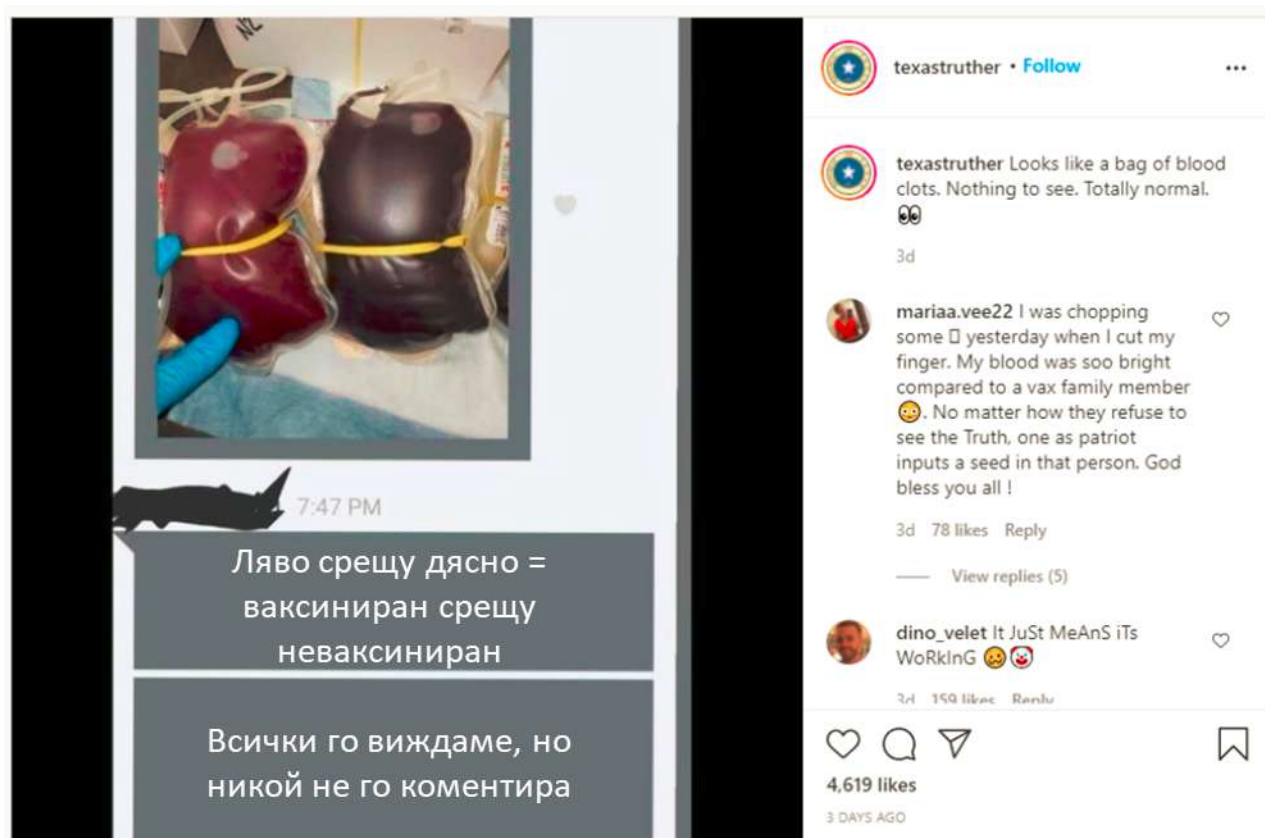
<p>Емоционалният тон на поста подходящ ли е или има за цел да манипулира мнението на хората?</p>	Огромен брой лайкове	Шокираща снимка	Admin-comment: !!! super sensationalist / clickbait title Link to source
<p>Големият брой харесвания означава ли автоматично, че съдържанието е достоверно/истинно?</p>		Шокираща снимка	Admin-comment: !!! super sensationalist / clickbait title Link to source
<p>Снимката наистина ли е свързана със ситуацията/темата? Дали не е използвана различна снимка? Ако да, защо?</p>		Шокираща снимка	Admin-comment: !!! super sensationalist / clickbait title Link to source
<p>Заглавието същото ли е като на източника или е променено? Ако е така – новото заглавие подвеждащо ли е?</p>		Шокираща снимка	Admin-comment: !!! super sensationalist / clickbait title Link to source
<p>Източникът достоверен ли е? дали постът не е свързан с съмнителни блогове или недостоверни източници на информация?</p>		Шокираща снимка	Admin-comment: !!! super sensationalist / clickbait title Link to source

Дос 13: Примери за фалшиви новини

(модул В, Дейност 4 [да се добави активен линк към страницата])

За да илюстрират по-добре как изглеждат фалшивите новини, инструкторите могат да разпечатат и споделят тези реални примери за фалшиви новинарски публикации онлайн с групата.

Източник: <https://www.snopes.com/fact-check/covid-19-vaccines-change-color-blood/>, последна проверка 11/16/2021.

Philip ❤️
@PhilipLikesTV

Травис Скот продаде душата си на дявола. Астро свят беше кърваво жертвоприношение. Той отне живота на 8 невинни жертви, за да се врене във вярност към окултния елит. Той не го е направил нарочно! А защо пее докато те носят мъртво тяло?!
#AstroWorld

0:01 5,5 Mio. Mal angezeigt

Von Chaudhary Parvez

4:30 vorm. · 8. Nov. 2021 · Twitter for iPhone

59 Retweets 20 Zitierte Tweets 260 „Gefällt mir“-Angaben

Източник: <https://bit.ly/2YSsO6b>, последно проверен на: 11/16/2021.

Врџх Рџшмор: Активист на Грийпис Спасен след като се заклещи на носа на Теодор Рузвелт

72

National Park Service rangers rescued an environmental activist from a very delicate position this morning with the help of the South Dakota National Guard: the giant stone nostril of the 26th President of the United States.

TRENDING NOW

MOUNT RUSHMORE: GREENPEACE ACTIVIST RESCUED AFTER GETTING STUCK IN THEODORE ROOSEVELT'S NOSTRIL

SAUDI RELIGIOUS POLICE CRACKS DOWN ON MAJOR PORK SMUGGLING RING: 319 ARRESTS, 27 TONS OF BACON SEIZED

WOMEN PROSTITUTES BEING REPLACED BY SEX SHEEP AND CAMELS IN KABUL BROTHELS AFTER TALIBAN TAKEOVER

WOMAN FOUND NOT CRIMINALLY RESPONSIBLE FOR 19 MURDERS DUE TO EXTREME PREMENSTRUAL SYNDROME

Източник: <https://worldnewsdailyreport.com/mount-rushmore-greenpeace-activist-rescued-after-getting-stuck-in-theodore-roosevelts-nostril/>, последно проверен на 11/16/2021.

Richard Potter
@RichardPotter

Replying to @tonyschwartz

Ако не са братя. Не казвам, че Тръмп не е роден в Ню Йорк, но много хора си задават въпроси. Казвам само, че много хора говорят за това. Къде е неговият оригинален акт за раждане? Не копие. Защото хората говорят.
#TrumpBirthCertificate

Доналд Тръмп е роден в семейство на мюсюлмани в долината Шавал, Северен Вазиристан (Пакистан) на 14 юни 1946. Истинското му име е Давуд Ибрахим Хан, учи в Мадраса в Северен Вазиристан. Родителите му загиват при инцидент през 1954, капитан Стокдайл, пенсиониран английски офицер, служил в Индия го завежда в Англия през 1955 и после е осиновен от семейство Фред и Мери Тръмп от Куинс, НЮ, които му дават името си.

12:30 PM · Aug 16, 2020 · Twitter for iPhone

Източник:

<https://twitter.com/RichardPotter/status/1294944610947538945>, последно проверен на 11/16/2021.

Дос 14: Избори – Твърдения

(Модул В, Дейност 5а [да се добави активен линк])

тази дейност участниците получават опит от първа ръка с процеса на демократична дискусия. Инструкторите могат да изберат и използват едно от следните твърдения, които след това участниците ще обсъдят в няколко кръга на дискусия:

Твърдения за обсъждане

- Имаме морално задължение да използваме гласа си на избори.
- Трябва да спазваме всички закони, дори несправедливи.
- Единствените хора, които имат власт в една демокрация, са политиците.
- „Хората получават лидерите, които заслужават”
- Отговорност на гражданите е да контролират ежедневната дейност на правителството.
- Свободата на изразяване означава, че можете да говорите каквото си искате.
- Неофашистките партии трябва да бъдат забранени.
- На екстремистите трябва да бъде забранено да говорят публично.
- Гласуването трябва да бъде задължително.
- Не си струва да гласувате за представители в училищния съвет, защото съветът само обсъжда и дава препоръки; не може да взема обвързващи решения.

Източник:

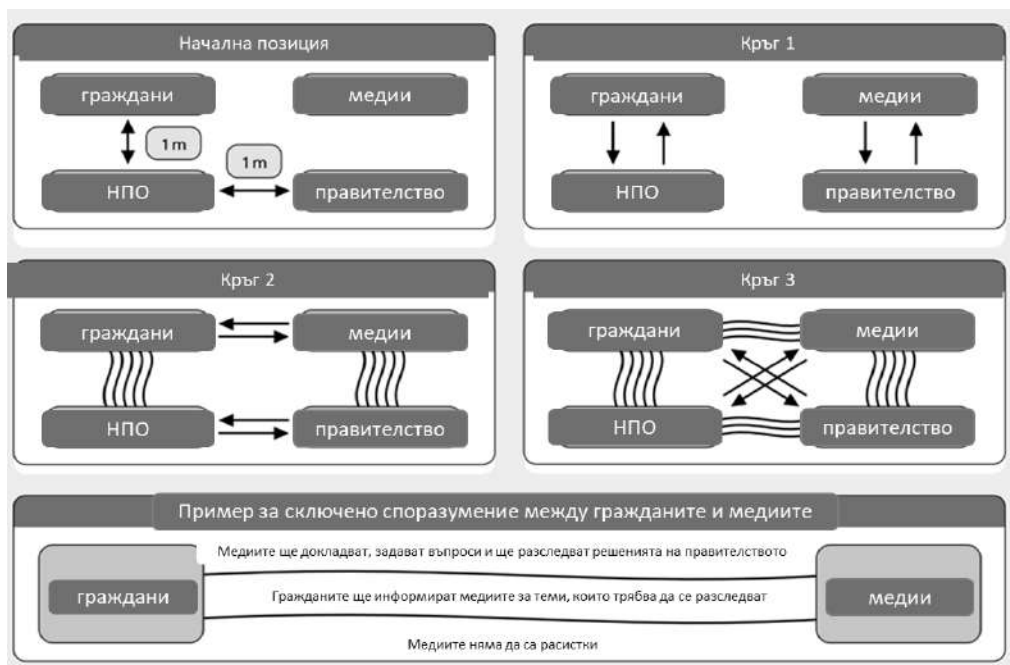
Съвет на Европа (Ed.): Компас: Наръчник за обучение по правата на човека за младежи. Предизборна кампания. Достъпно на <https://www.coe.int/bg/web/compass/electioneering>, проверено на: 13/07/2022.

Дос 15: Осъществяване на връзки - Rules of Play

(Модул В, Дейност 5b [да се добави активен линк])

1. Целта на упражнението е всеки "актьор" да получи исканията си, приети от всеки от другите "актьори".
2. Преговорите се водят между двойки "актьори" в три кръга, както следва:
  1. Кръг 1: гражданите и НПО преговарят, а медиите и правителството преговарят.
  2. Кръг 2: гражданите и медиите преговарят, а НПО и правителството преговарят.
  3. Кръг 3: гражданите и правителството преговарят, а медиите и НПО преговарят.
3. Във всеки кръг самите двойки решават кой да започне. Те се редуват да представят исканията си един на друг.
4. Когато отправят искане, хората трябва да заявят търсенето ясно и бързо. Те следва също така да обяснят какво включва и защо правят това конкретно искане, т.е. защо е важно да им се даде възможност да изпълняват собствените си функции.
5. Когато решават дали да приемат или не искането, хората трябва да решат дали това, което се иска, е справедливо, и дали биха били в състояние да го изпълнят.
6. Ако искането е прието, тогава двойките използват нишка от преждата и я закачат между двата "листа", за да означат споразумението, което е направено. Приемачата група следва да направи кратка бележка на техния "лист" със синя писалка, за да им напомни за отговорностите им и за това, което са се съгласили да направят.
7. Ако втората група отхвърли искането, парчето вълна се оставя настрана.
8. Повторете преговорите, докато не бъдат обсъдени всички искания.
9. Във всеки кръг процесът се повтаря, докато не се оформят връзки между всичките четири "актьори".
1. В края на процеса ще има карта, която да представлява взаимоотношенията между различните участници в демокрацията. Всеки от актьорите ще има със списък на функциите си с червена писалка, списък с искания на другите "актьори" в зелено и списък с действия, които са се съгласили да предприемат, за да отговорят на изискванията на другите "актьори", написани в синьо. Исканията и действията са представени от цветни прежди.

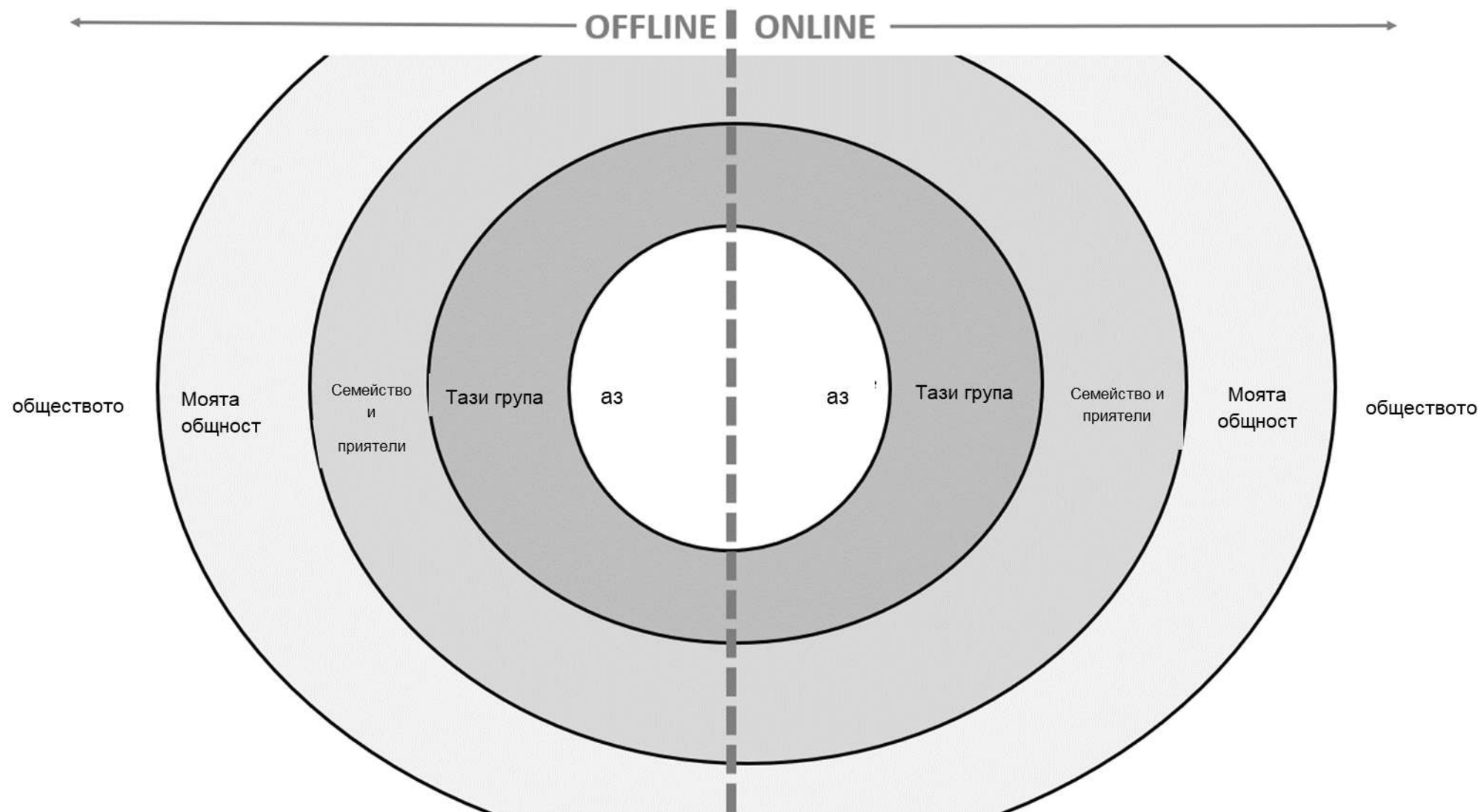

Източник: Съвет на Европа (Ed.): Компас: Наръчник за обучение по правата на човека за младежи. Създаване на връзки. Наличен на <https://www.coe.int/bg/web/compass/making-links>, проверен на: 13/07/2022.

Дос 16а: Обратна връзка – Какво научих?

(Module B, Activity 6 [insert active link to handbook page])

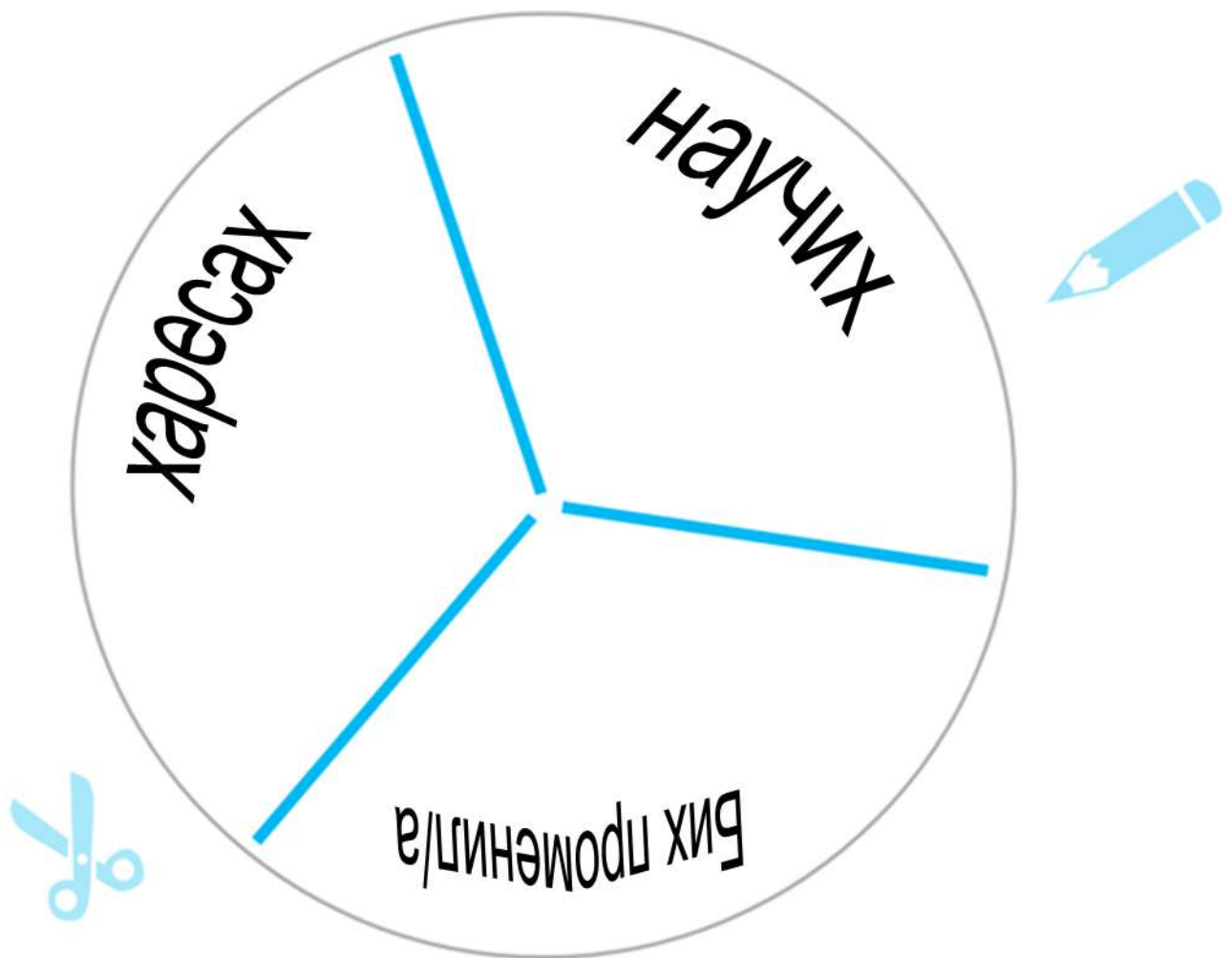
Опитайте се да свържете това, което сте научили в този модул, с ежедневиия си живот. Можете да използвате различните кръгове, за да свържете знанията си със собствения си опит, взаимоотношения и взаимодействия с различни хора в живота си (включително себе си) – както онлайн, така и офлайн.

Док 166: Работен лист за размисъл

(Модул Б, Дейност 6 [вмъкване на активна връзка към страница на наръчник])

Попълнете работния лист: какво научи по време на модула? Какво ти хареса? Какво би променил?

Source:

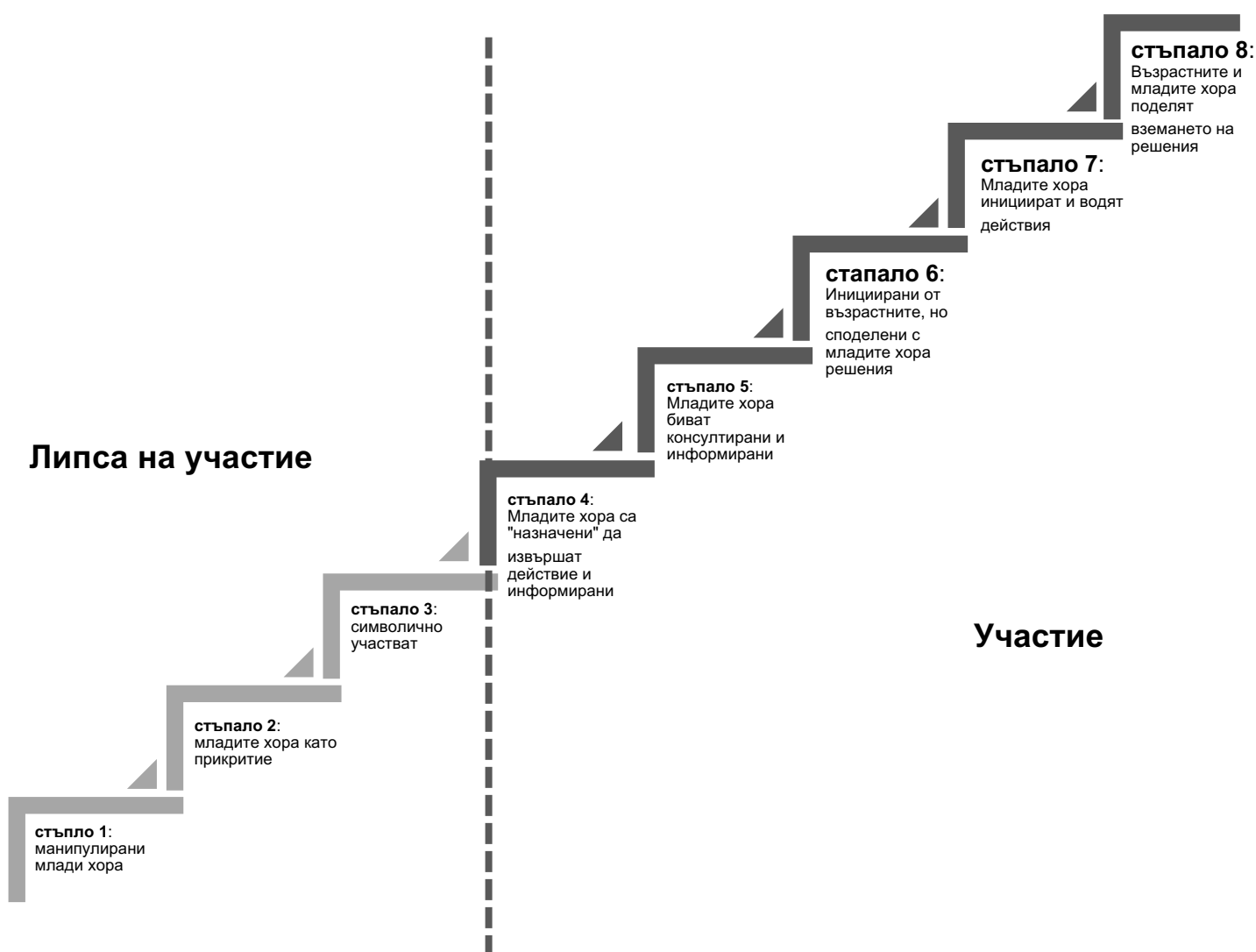
Arsova Netzelmann, T./Steffan, E./Angelova, M. (2016): Ideas for a bullying-free classroom. Manual for teachers and school staff. Supported by the DAPHNE III Programme of the European Commission, p. 26.

Дос 17: Стълбата на участието

(Модул С, дейност 1 [да се добави активен линк])

Този модел – „стълбата на участието“, разработен от Роджър Харт (1992) – е един от начините на мислене за различни начини, по които младите хора могат да участват в решенията.

Вие и вашата група ще получите едно конкретно стъпало. Заедно подгответе ролева игра в рамките на 2-3 минути, за да илюстрирате вашето ниво на участие: опитайте да покажете как може да изглежда тази стъпка в сценарий от реалния живот.

Източник:

Съвет на Европа (Ed.): Компас: Наръчник за обучение по правата на човека за младежи. На стълбата. Наличен на <https://www.coe.int/bg/web/compass/on-the-ladder>, проверен на 13/07/2022.

Дос 18: adhocracy+ – Създаване на проект за участие

(Module C, Activity 2a [insert active link to handbook page])

Заедно с групата, направете брейнсторминг за идеи за вашия собствен проект за участие

Тези 3 подхода могат да ви помогнат да проектирате вашия проект:

1. **Справяне с проблем:** Използвайте проекта си, за да се ангажирате и да разрешите съществуващ проблем. Пример за такъв проект може да бъде "Разработване на седмица на училищни проекти срещу кибертормоза" или "Създаване на комикс за дискриминацията в класната стая".
2. **Изпълни желание:** Използвай проекта си, за да превърнеш едно желание в реалност – вместо да решаваш проблем, ти създаваш нещо ново и вълнуващо! Пример за такъв проект може да бъде: "Организиране на училищен летен музикален фестивал" или "Стартиране на кино клуб след училище".
3. **Трансформиране на пространство:** Използвайте проекта си, за да (пре)проектирате определено пространство и да го направите по-забавно за използване. Примерен проект може да бъде: "Създаване на по-зелена училищна площадка" или "Трансформиране на училищната обща стая". Модулът "Пространствена мозъчна атака" за adhocracy + може да бъде особено полезен за този вид проект.

Колективно вземете решение и попълнете отговорите на следните въпроси:

1. Заглавие: Как как ще се казва вашия проект?

---

2. Кратко описание на проекта: Какви са вашите цели и задачи?

---

3. Участници:

Кой ще участва в проекта?

Защо е важно тези хора да бъдат включени в проекта?

Колко хора ще участват в проекта?

Как ще достигнете до тези хора и как ще ги мотивирате за участие? Как ще рекламирате проекта си (социални мрежи, разговори с приятели, семейство, съученици и т.н.)?

---

4. Използване на adhocracy+ за започване на проекта

Кой шаблон ще използвате, за да реализирате проекта си на adhocracy+?

Options: Brainstorming, Spatial brainstorming, Idea challenge, Spatial idea challenge, Poll, Prioritization, Text review, Community debate¹ (Опции: Брейнсторминг, Пространствена мозъчна атака, Предизвикателство за идея, Предизвикателство за пространствена идея, Анкета, Приоритизиране, Преглед на текста, Дебат в общността)

→ See: <https://manual.adhocracy.plus/en/quickstart:templates>

---

¹ Платформата adhocracy+ може да бъде използвана с работен език английски. Това може да е предизвикателство към участниците, но може да се разглежда като допълнителна възможност да упражняват своите умения по английски език.

Защо избрахте този инструмент?

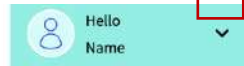
Как да продължите:

През следващите 6-8 седмици ще продължите да използвате adhocracy+ и да работите по този проект с вашата група. Информацията, събрана тук, трябва да бъде прехвърлена във вашето работно пространство на проекта adhocracy+. За тази цел трябва да създадете профил в платформата:

1. Щракнете върху стрелката до потребителското име в горната част на страницата

adhocracy+

en

2. Изберете организация.

adhocracy+

en

3. Щракнете върху бутона „New Project“.

4. Задайте име на проекта и добавете кратко описание. Консултирайте се с учителите, за да определите коя опция за достъп трябва да изберете.

Create project

Title of your project*

This title will appear on the teaser card and on top of the project detail page. It should be max. 120 characters long

Short description of your project*

This short description will appear on the header of the project and in the teaser. It should briefly state the goal of the project in max. 250 chars.

Access to the project*

- All users can see project tile and content and can participate (public).
- All users can see project tile and content, only invited users can participate (semi-public).
- Only invited users can see project tile and content and can participate (private).

After saving the draft project you can further customize and edit your project and eventually publish it.

5. Започнете да въвеждате информацията и да избирате модулите си!

Project was created.

← ALL PROJECTS

New Project ^

Basic settings

Information

Result

Offline Events

Moderators

Add Module

Edit basic settings

Title of your project*

This title will appear on the teaser card and on top of the project detail page. It should be max. 120 characters long

New Project

Header image

The image will be shown as a decorative background image. It must be min. 1500 pixel wide and 500 pixel tall. Allowed file formats are png, jpeg, gif. The file size should be max. 5 MB.

Select a picture from your local folder.

Your image will be uploaded/removed once you save your changes at the end of this page.

Вдясно можете да видите какво трябва да бъде завършено, преди проектът да може да бъде публикуван.

- Create project
- Fill in project details
- Add participation module(s)
- Fill in module details
- Add module(s) to project
- Publish project

Publish

 Preview

Какво е F.I.R.E.?

F.I.R.E.: От идея до реалност и изпълнение:

- Приложение за самообучение и изграждане на умения;
- За активни граждани и членове на НПО;

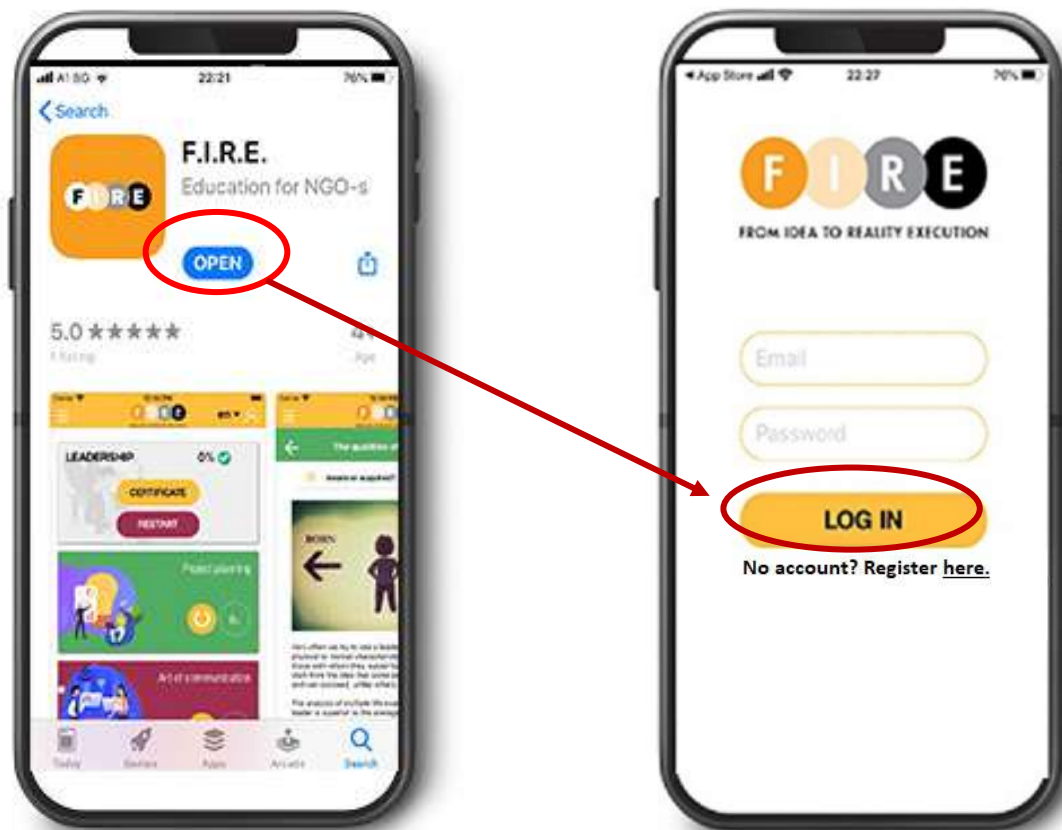
Какво е F.I.R.E.?

Гъвкаво обучение:

- учиш, където и да се намираш;
- прекарваш толкова време, колкото имаш;
- продължаваш винаги, когато можеш;

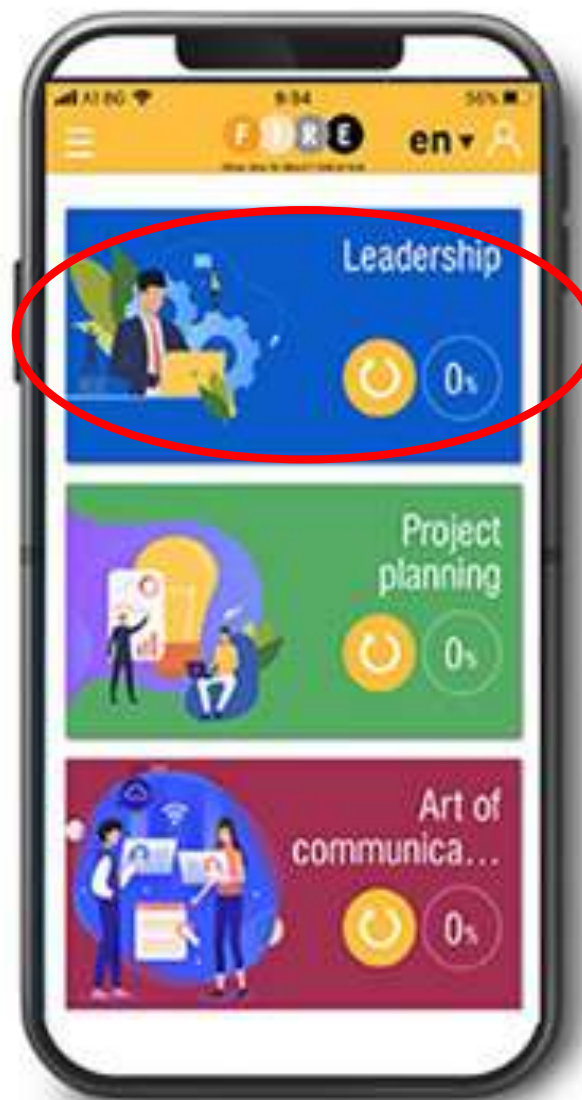
Първи стъпки

3 Модула

Лидерство

Научете как да се самоорганизирате и организирате вашата общност

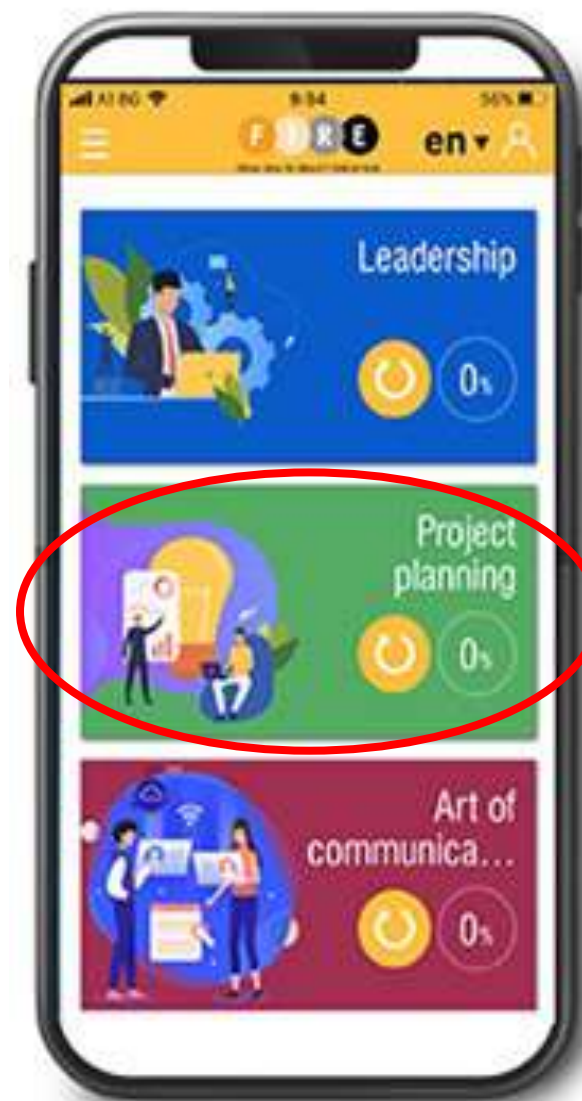

3 Модула

Лидерство

Планиране на проекти:

Научете как да планирате и
внедрявате промяна

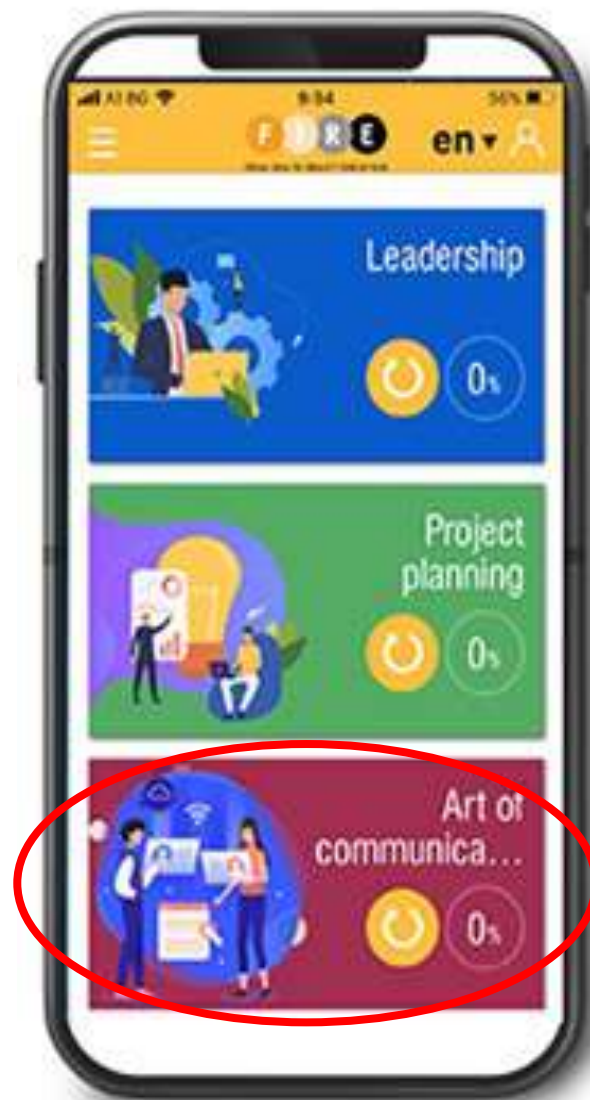
3 Модула

Лидерство

Планиране на проекти

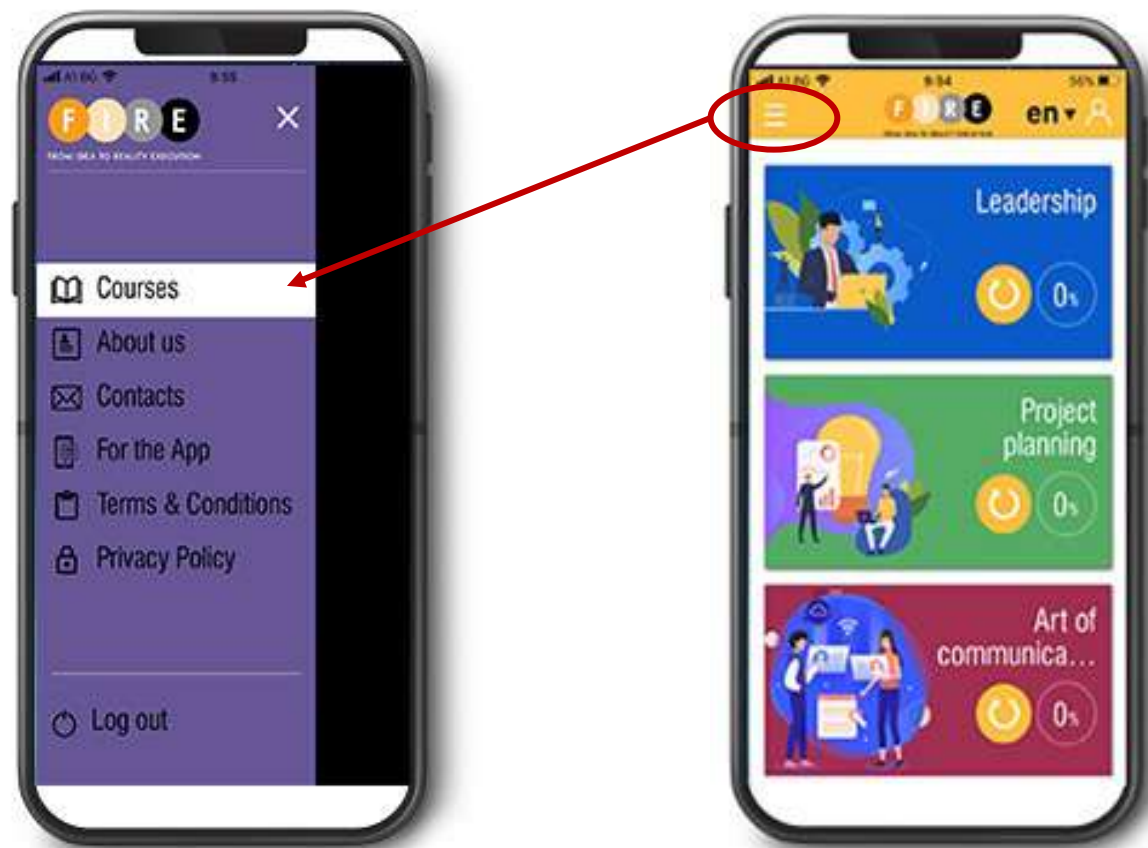
Изкуство на комуникацията

Научете как да комуникирате работата, каузите си и резултатите от проекта си

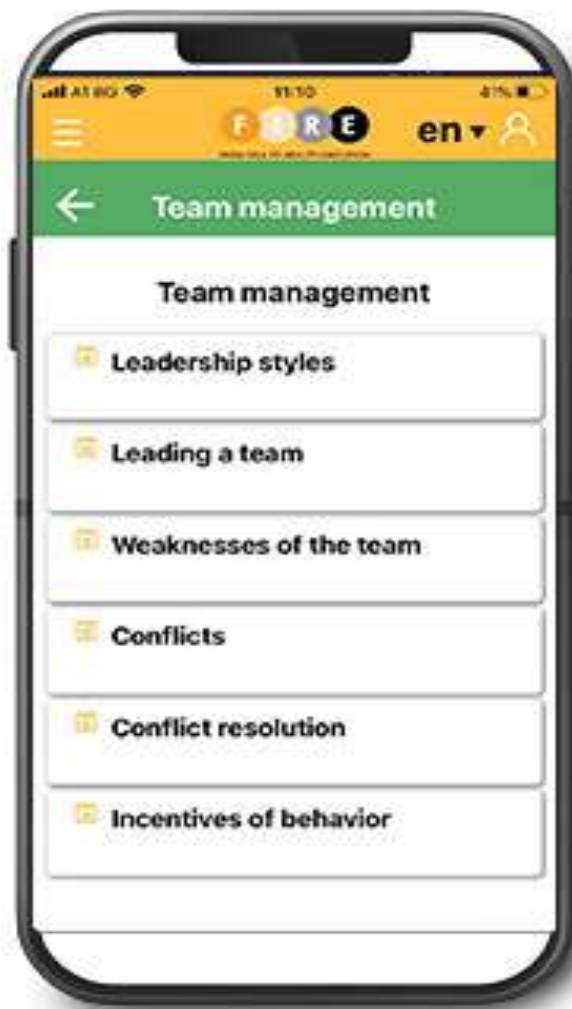
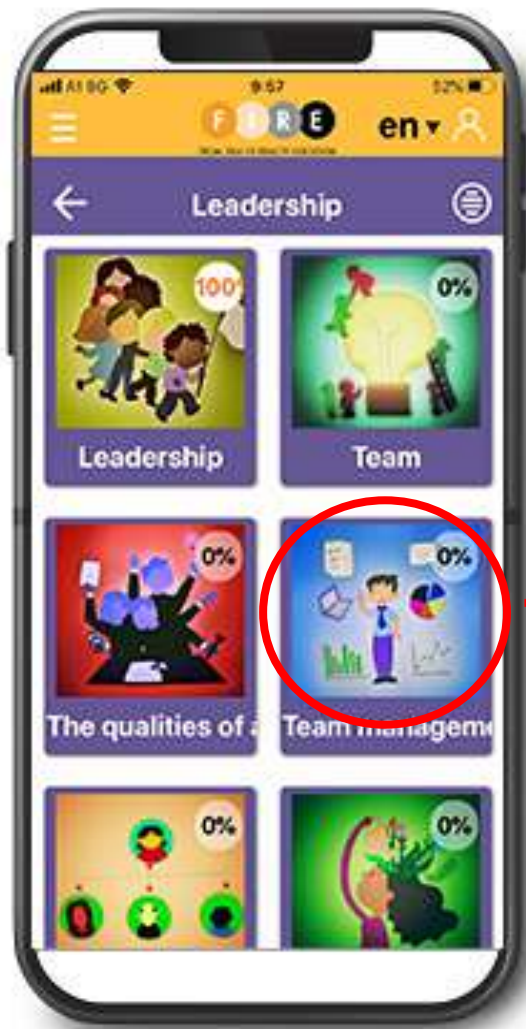
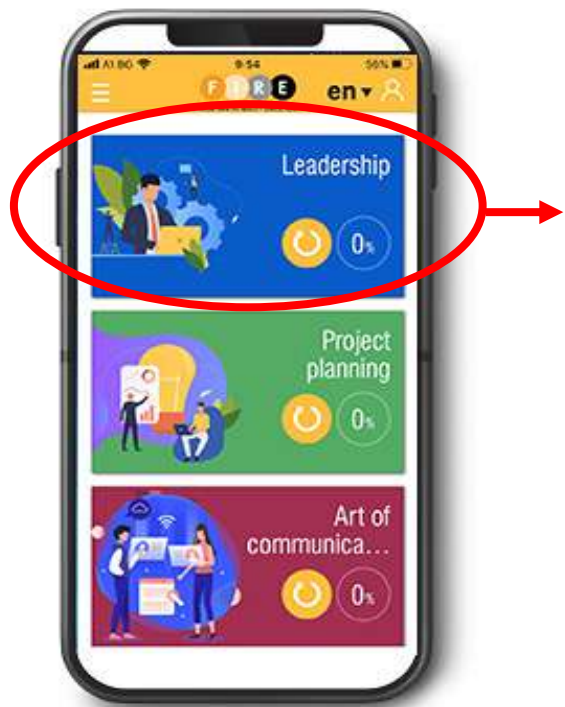
Функции

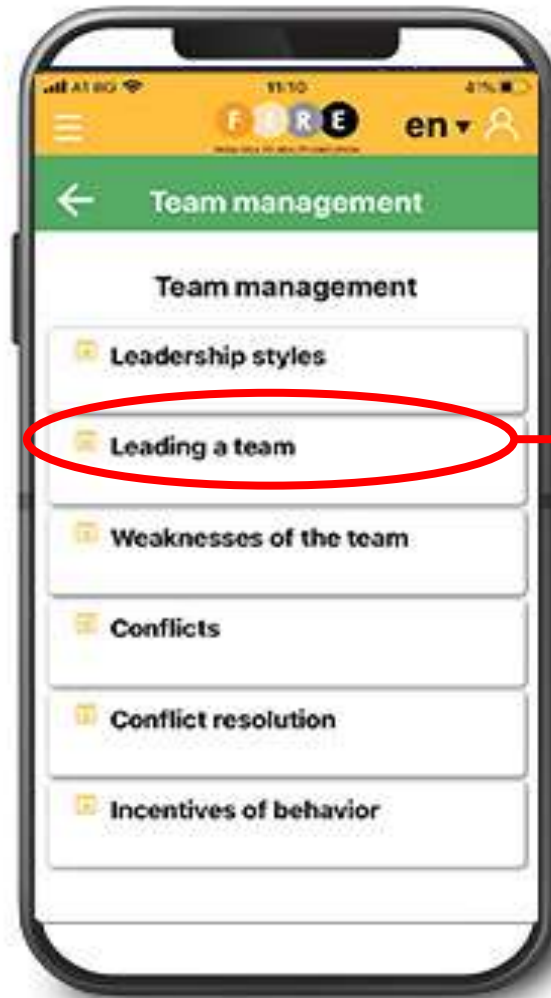
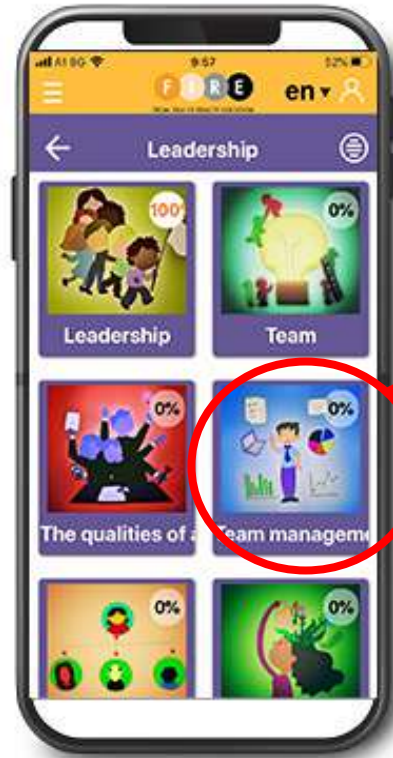

Да разгледаме модулите

The background is a vibrant yellow-orange color. It features several abstract geometric elements: a large blue circle at the top center, a smaller blue circle to its right, a large red circle at the bottom right, and a small purple circle at the bottom center. A white outline of a large circle is positioned in the lower middle. A white zigzag line is on the right side. A solid red horizontal line runs across the bottom of the image.

Съдържание на модула

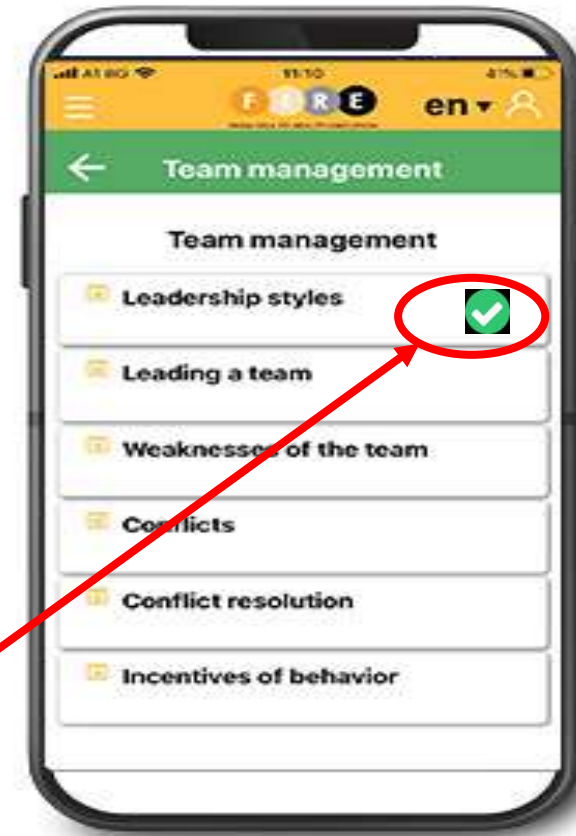
- Илюстрации
- Текстове
- Примери от реалния живот
- Видео

Завършване на дейности

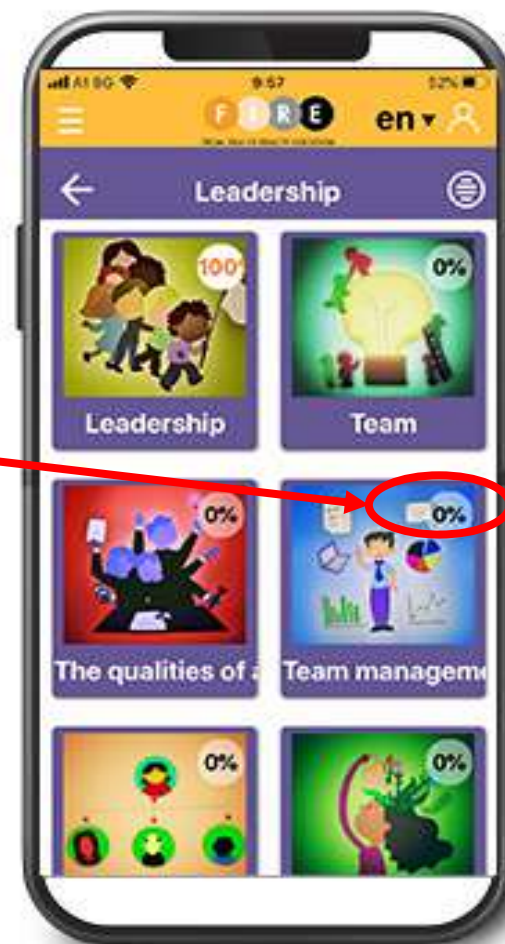
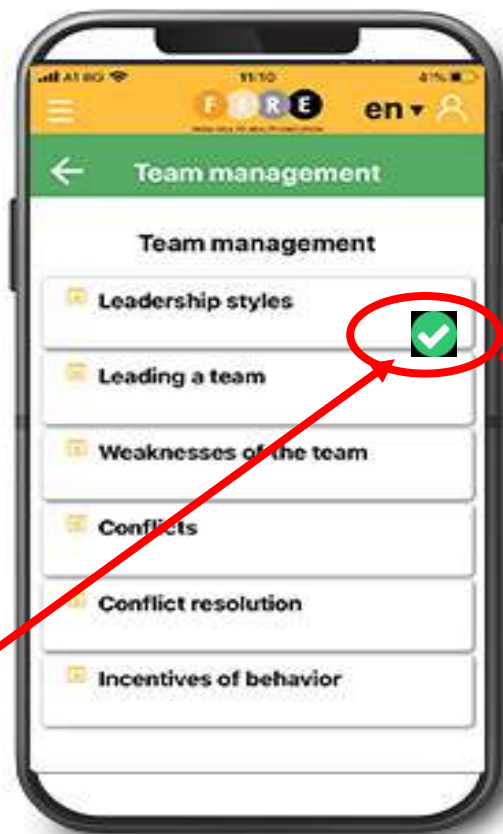
The background is a solid blue color. It features several abstract geometric elements: a large red circle in the top right corner; a yellow circle in the top center; a dark blue circle in the upper right; a white outline circle in the middle right; a large dark blue circle in the lower right; a white outline circle in the lower center; a purple circle in the lower left; an orange circle in the lower center; and a white lightning bolt shape on the right side. A horizontal red line runs across the bottom of the image.

Проверете напредъка си:

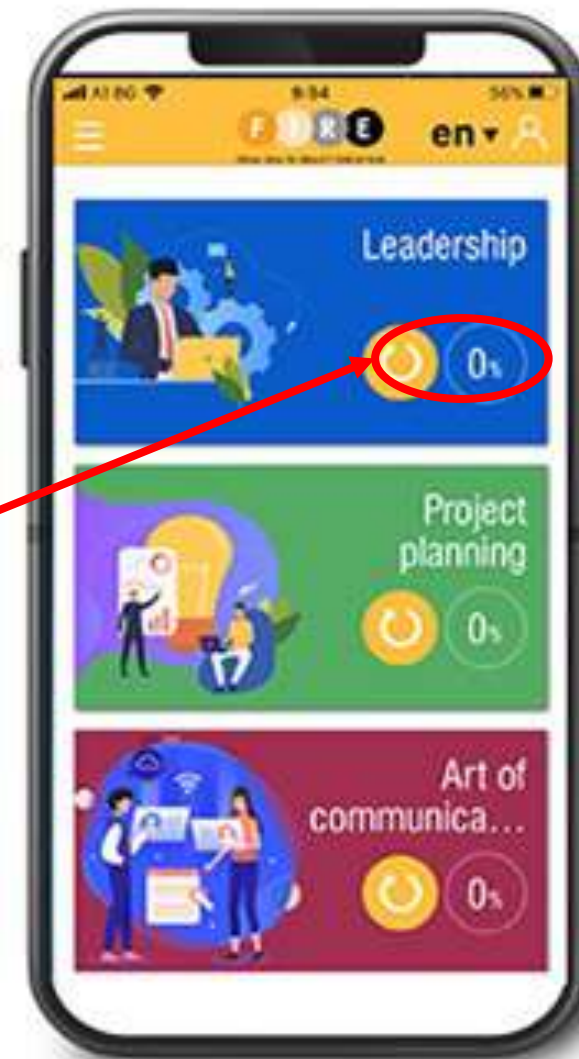
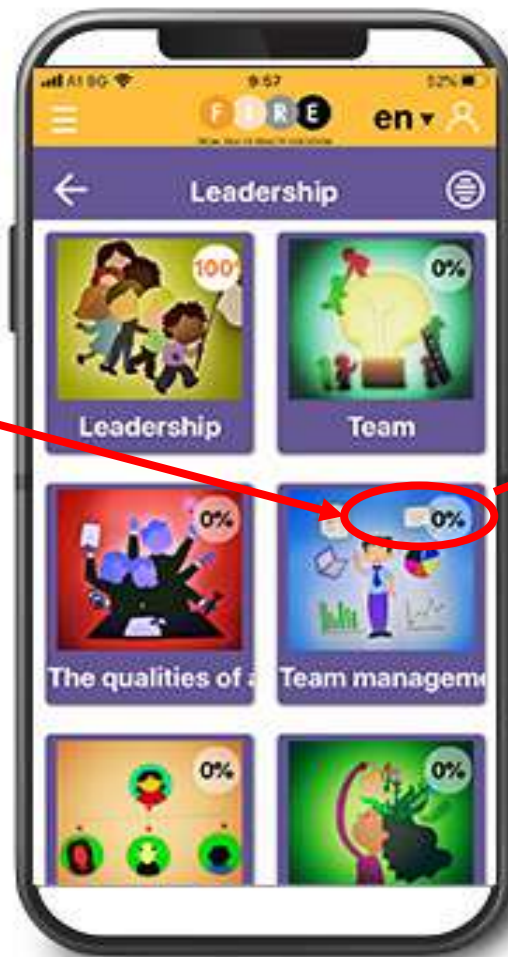

Проверете напредъка си:

Проверете напредъка си:

Всеки модул завършва с
дейност по самооценка

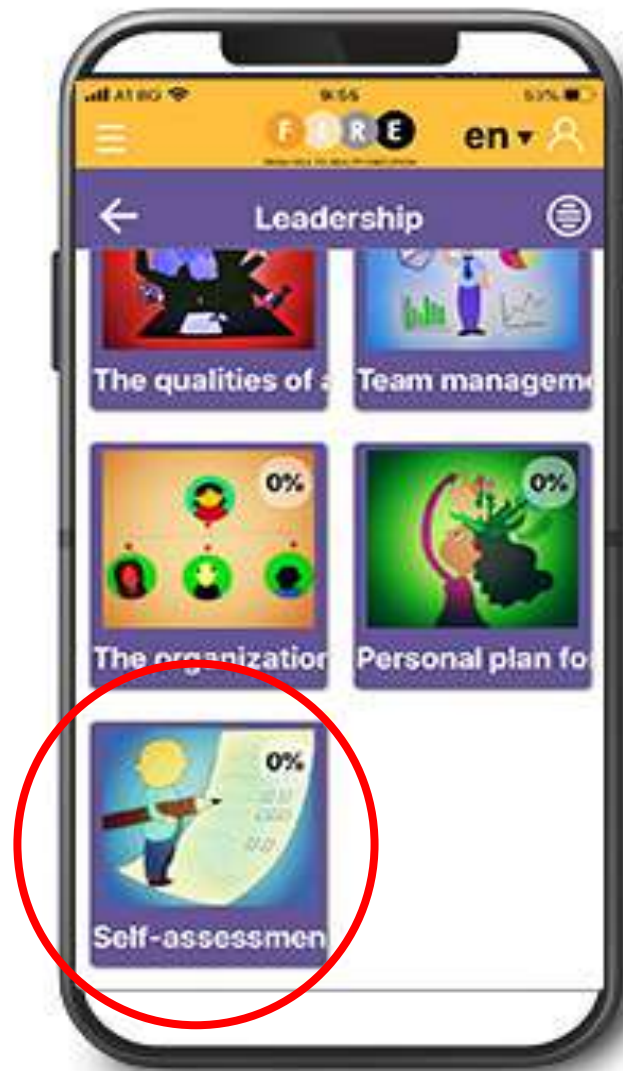
Възможни резултати:

90-100: Отличен резултат

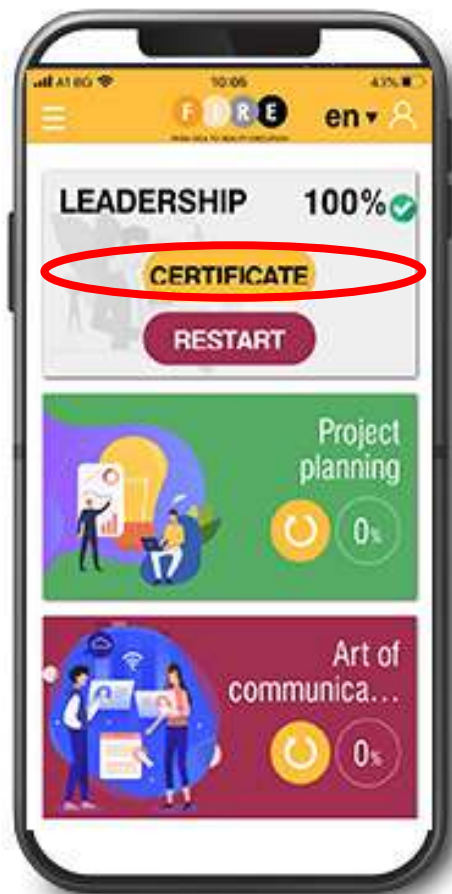
70-89: Солиден резултат

50-69: Основен резултат

0-49: Твърде рано е, върни
се назад

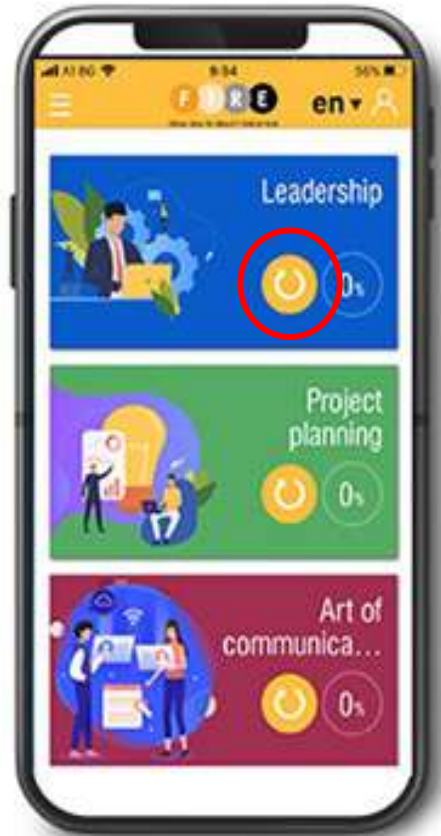
Успешна самооценка → сертификат

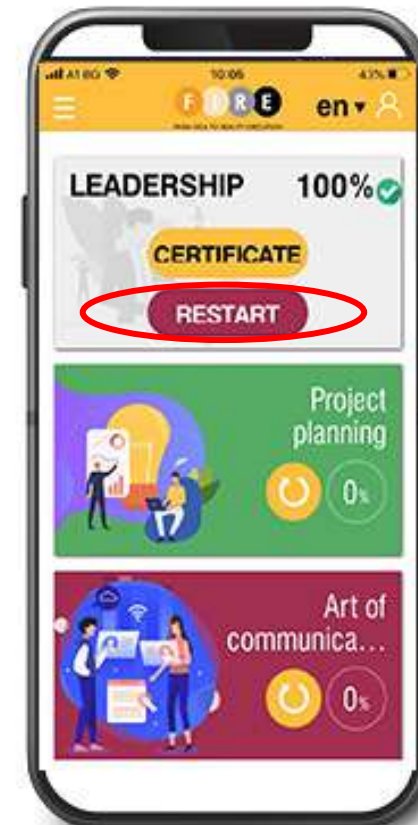
Какво друго?

Рестартирайте
Модули...

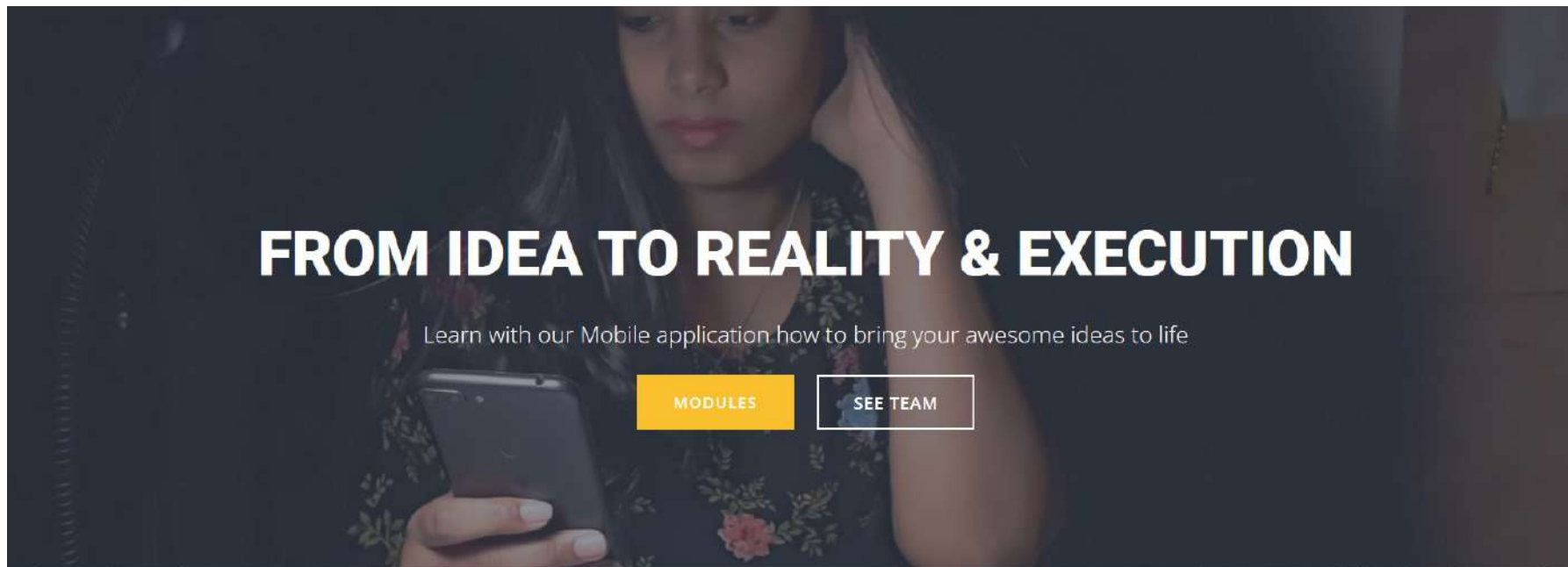
Ако сте стигнали до
някъде

Ако сте го
завършили:

Спонсори и партньори

с финансовата подкрепа на европейската програма "Еразъм+",
Ключово действие 2: Изграждане на капацитет в областта на младежта
Страни партньори: България, Танзания, Уганда, Южна Африка и Индия

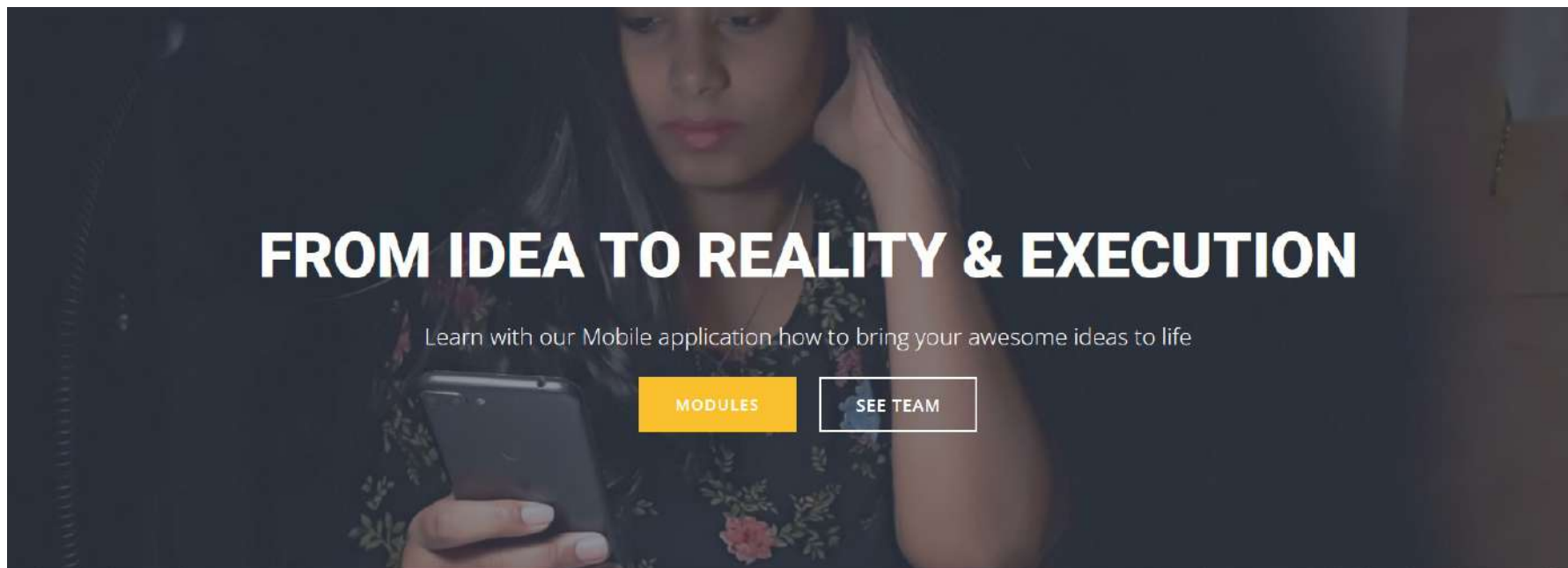

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN
PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Источници

www.studyathome.eu
www.openspacebg.com

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN
PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number:
621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:
ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

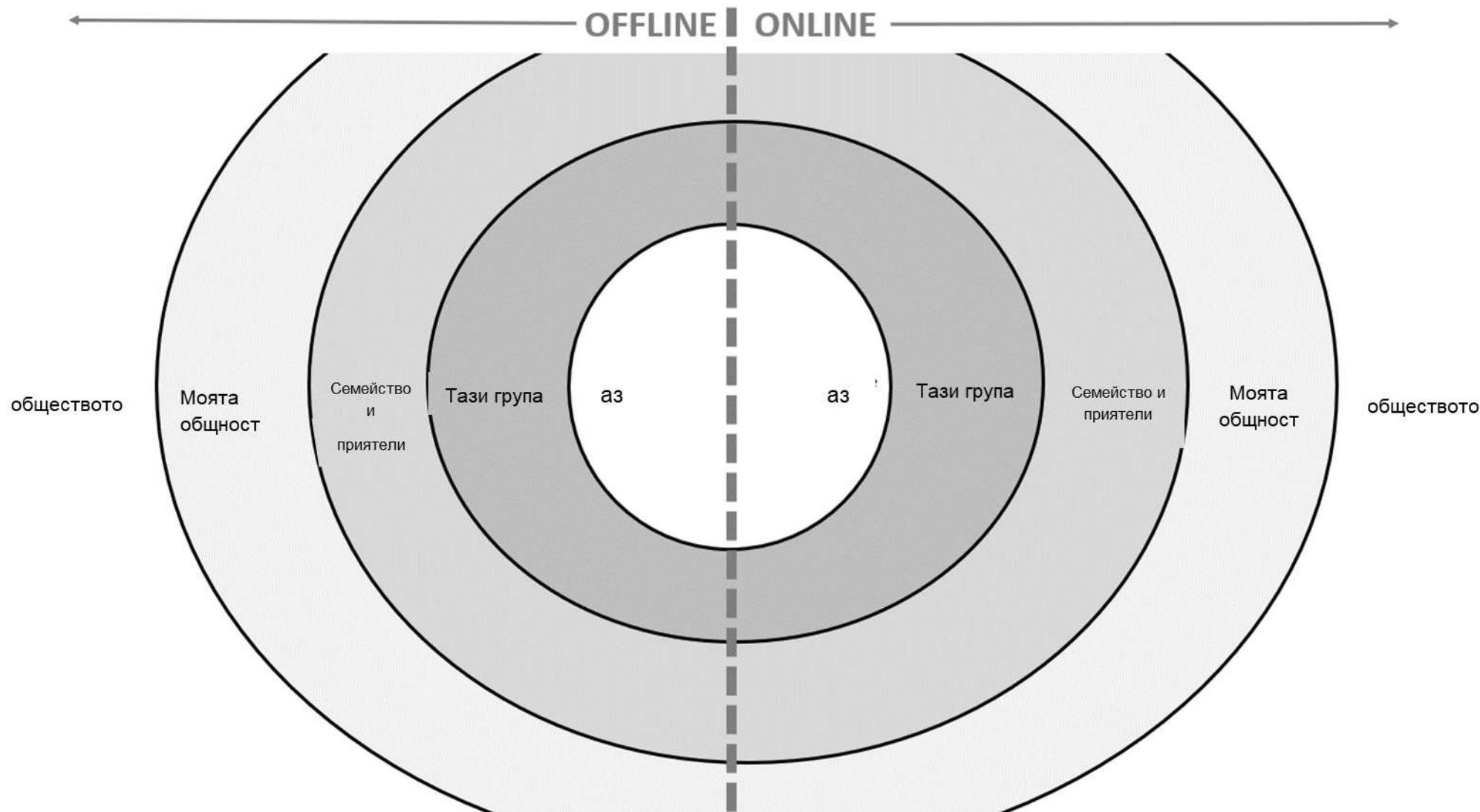

Дос 20а: Обратна връзка – Какво научих?

(Модул А, дейност 6 [включи активен линк])

Опитайте се да свържете това, което сте научили в този модул, с ежедневиия си живот. Можете да използвате различните кръгове, за да свържете знанията си със собствения си опит, взаимоотношения и взаимодействия с р

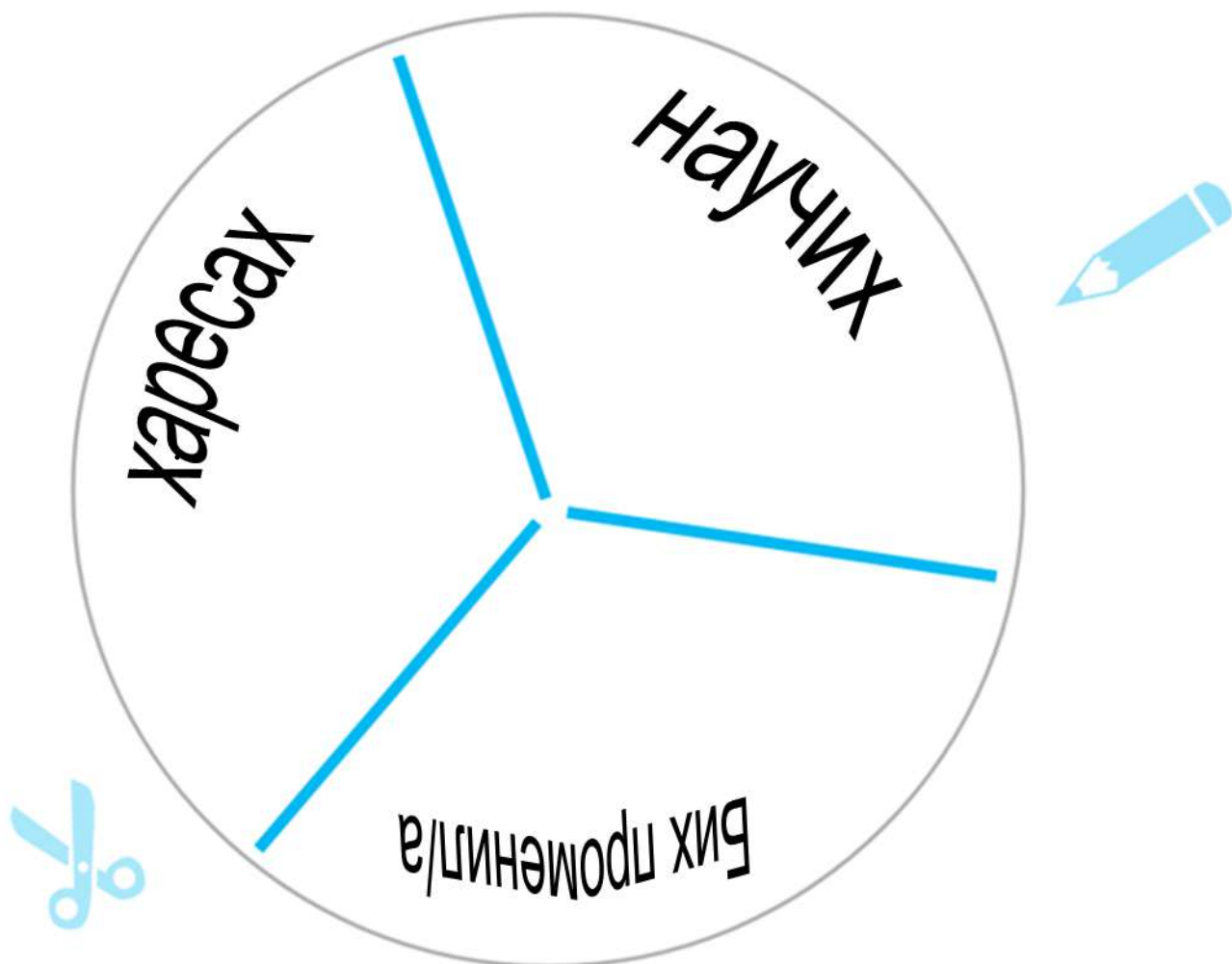

азлични хора в живота си (включително себе си) – както онлайн, така и офлайн.

Дос 20b: Работен лист за размисъл

(Модул А, Дейност 6 [вмъкване на активна връзка към страница с наръчник]а)

Попълнете работния лист: какво научи по време на модула? Какво ти хареса? Какво би променил?

Източник:

Арсова Нецелман, Т./Щефан, Е./Ангелова, М. (2016): Идеи за класна стая без тормоз. Ръководство за учители и училищен персонал. Подкрепена от програмата DAPHNE III на Европейската комисия, стр.

Док. 21: Опит с adhocrasy+

(Module C, Activity 4a [insert active link to handbook page])

Току-що завършихте 4-8 седмици проектиране и изпълнение на проект за групово участие, с помощта на онлайн инструментариума adhocrasy+. Използвайте този работен лист, за да размишлявате върху опита си – помислете и запишете личните си отговори на следните въпроси:

1. Какво ви хареса в adhocrasy+ и опита ви да го използвате?

---

2. Какво не ви хареса в adhocrasy+ и вашият опит с платформата?

---

3. Какво бихте променили в adhocrasy+ или в опита си да го използвате с вашата група?

---

4. Какви бяха най-големите акценти и най-големите предизвикателства при разработването и изпълнението на проекта на вашата група?

4а. Акценти:

4б. Предизвикателства:

---

5. Смятате ли, че ще продължите да участвате активно във вашата общност / политика / по-широко общество? Ако да – къде и как? С adhocrasu+, други онлайн инструменти или офлайн?
